

LIETUVIŠKAS SAVAITRAŠTIS
Išleina kiekvieną ketvirtadienį Clevelande
Leidžia
Ohio Lithuanian Publishing Co.
6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio
Redaktorius
Vincas Rastenis

Kaina metams, užsimokant iš anksto:
Jungtinėse Valstybėse \$3.00
Kanadoje .. \$4.00 Kitur .. \$4.50
Užsisakyti galima kiekvienu metu, nereikia
laukti metų, pusmečio ar mėnesio pradžios.

DIRVA

★ ★ ★
THE FIELD

The only Lithuanian Newspaper published in Ohio reaching a very large majority of the 100,000 Lithuanians in the State and in Cleveland.

No. 48

Kaina 6c.

CLEVELAND, OHIO

December — Gruodžio 1 d., 1949 m.

LITHUANIAN WEEKLY

Published every Thursday in Cleveland by
Ohio Lithuanian Publishing Co.
6820 Superior Ave. Cleveland 3, Ohio

Editor

Vincas Rastenis

Subscription per year in advance

In the United States \$3.00
In Canada .. \$4.00 Elsewhere .. \$4.50

Entered at Second-Class matter Decem-
ber 6th, 1915, at the Cleveland Postoffice
under the act of March 3, 1879.

(34-ti metai :: 34th year)

M Ū Š ū VISUOMENĖJE

Prasideda SLA nomi- nacijų judėjimas

Ateinantį pavasarį Baltimo-
rėje turi įvykti Susivienijimo
Lietuviai Amerikoje seimas.
Prieš tai visuotiniu narių bal-
savimu turi būti išrinkta SLA
valdyba ateinantiems dvejiems
metams, kuri turi būti pasiū-
lyta seimui tvirtinti. Bet prieš
galutinius rinkimus dar turi
būti įvykdyti pirminiai balsa-
vimai arba nominacijos. Nomi-
nacijose daugiausia balsų ga-
vusieji kandidatai yra tie as-
menys, iš kurių tarpo galutiniai
yra renkami valdybos pareigū-
nai.

Jau dabar pasirodė agitaci-
niai lapeliai su pasiūlymais SLA
nariams, ką jie turėtų nominuo-
ti.

Pažymėtina tai, kad tuo tar-
pu, bent mus pasiekusieji la-
peliai yra anoniminiai.

Vienas iš tų lapelių yra pa-
sirašomas "SLA Gerovės Komiteto",
158 Grand St., Brooklyn
11, N. Y. šis "Gerovės Komite-
tas" rekomenduoja nominuoti
absoliučiai visus tuos pačius
SLA Vyk. Tarybos pareigūnus,
kurie dabar yra.

Kitas lapelis — atvirukas, pa-
sirašytas "SLA Gerovės drau-
gų", P.O. Box 225, New Britain,
Conn., interesuojasi tik dviem
SLA pildomosios Tarybos vietom:
išdo globėjo ir sekretoriaus.
Išdo globėjo vieton siūlo
J. V. Valicką, o sekretoriaus
vieton — "Moterys Pasaulio" re-
daktore (taip vadinamas VIE-
NYBES savaitraščio vienas sky-
rius) Valę Tysliaviene.

Dabar išdo globėja yra E. Mi-
kužūtė, o sekretorius — M. J.
Vinikas.

VIENYBĖJE ligi šiol nieko
nebuvo minėta apie V. Tysliavi-
nės kandidatūrą ir SLA sekre-
toriaus vietą. Tačiau ten buvo
keliamas adv. Cheledino iš Phi-
ladelphijos kandidatūra ir išdi-
ninko vietą. Bet paskutiniame
numeryje pranešame, kad adv.
Cheledinas nesutinka kandida-
tuoti ir tas pareigas. Jo patesnis
laikškas šiuo reikalu būsiąs ne-
trukus paskelbtas.

Buvo spaudoje minėta, kad gal-
reiktų pagyventi ir apie adv. F.
Bagočiaus kandidatūrą. ypač,
kad VIENYBĖ pažadėjo pa-
skelbti vieną įdomų dokumentą,
kuris dabar esąs rastas vieno
mirusio asmens paliktų raštų
tarpe. Tuo dokumentu adv. F.
Bagočius esąs išteisinamas dėl
kai kurio kaltinimo, mesto prieš
jį maždaug prieš 40 metų...
I kurias pareigas F. Bagočius
būtų siūlomas, neminėta. Tur
būt — į pirmininko.

Minėta taip pat ir A. S. Tre-
šio kandidatūra į išdininko
vietą. Nei vieno iš čia paminėtų
kandidatų nusistatymas — su-
tikyti jie, ar nesutikti būti
renkami — nežinomas, išskyrus
adv. Cheledino atsisakymą.

Atrodo, kad anoniminiai ar
atsitiktiniai sumanymai nėra
tikslingas būdas išrinkti kan-
didatus. O jau labai laikas
rimtai apie tą reikalą galvoti
ir atvirai su tikrais parašais
iškelti pasiūlymus.

Lietuvės Moterys Tarptautinėje Parodoje

Lietuvių Moterų dalyvavimas
šių metų 26-toje Tarptautinėje
Moterų Parodoje vėl buvo pa-
vyzdingas. Paroda vyko 71st
Regiment Armory, Park Ave.
ir 34 St., New Yorke. Ją ap-
lankė per 150,000 žmonių. Pa-
roda truko vieną savaitę. Tarp
kitų dalyvių, apie 30 įvairių
tautų grupių turėjo paviljonus.

Lietuvių skyrius buvo gau-
sus A. Tamošaitienės audiniai
ir eksponatais. A. Tamošaitienė
žinoma lietuvių tautinių audi-
nių specialistė, su sesute Aldona
Mažeikaite, atvyko iš Kanados
dalyvauti šioje parodoje. Ji at-
sivežė lietuviškas stakles ir pa-
rodos metu audė lietuviškus au-
dinius. Tas pritraukė tūkstan-
čius stebėtojų.

A. Tamošaitienė atsivežė ir
savo gražių lietuviškų lėlių ko-
lekciją, kurių kiekviena buvo ap-
rėdyta rankų darbo lietuvišku
kostiumu. Kiekvienas kostiu-
mas savo stiliumi, raštu ir spal-
vų suderinimu vaizdavo atski-
ros Lietuvos srities drabužius.
Buvo ir įdomių Andrašiūno ga-
mybos medinių lėkščių ir gra-
žių medžio dėžučių, kurios buvo
labai vertinamos ne tik lietuvių,
bet ir amerikiečių.

Parodą gausiai lankė ne tik
tai New Yorko, New Jersey ir
Connecticut vastybių lietuviai,
bet buvo apsilankiusių net iš
Illinois, Kansas, Indiana, Ohio,
Massachusetts, Pennsylvaniajos
ir Kanados.

Lapkričio 8 d. buvo vaikų
paradas, kuriame dalyvavo Ele-
nė Jurgėlaitė ir Daina Bal-
tramaitytė. Abi gavo medalius
už dailius lietuviškus kostiu-
mus.

Tarptautiniame paviljone A.
Tamošaitienė gavo pirmą prizą
už labai puikų audinį.

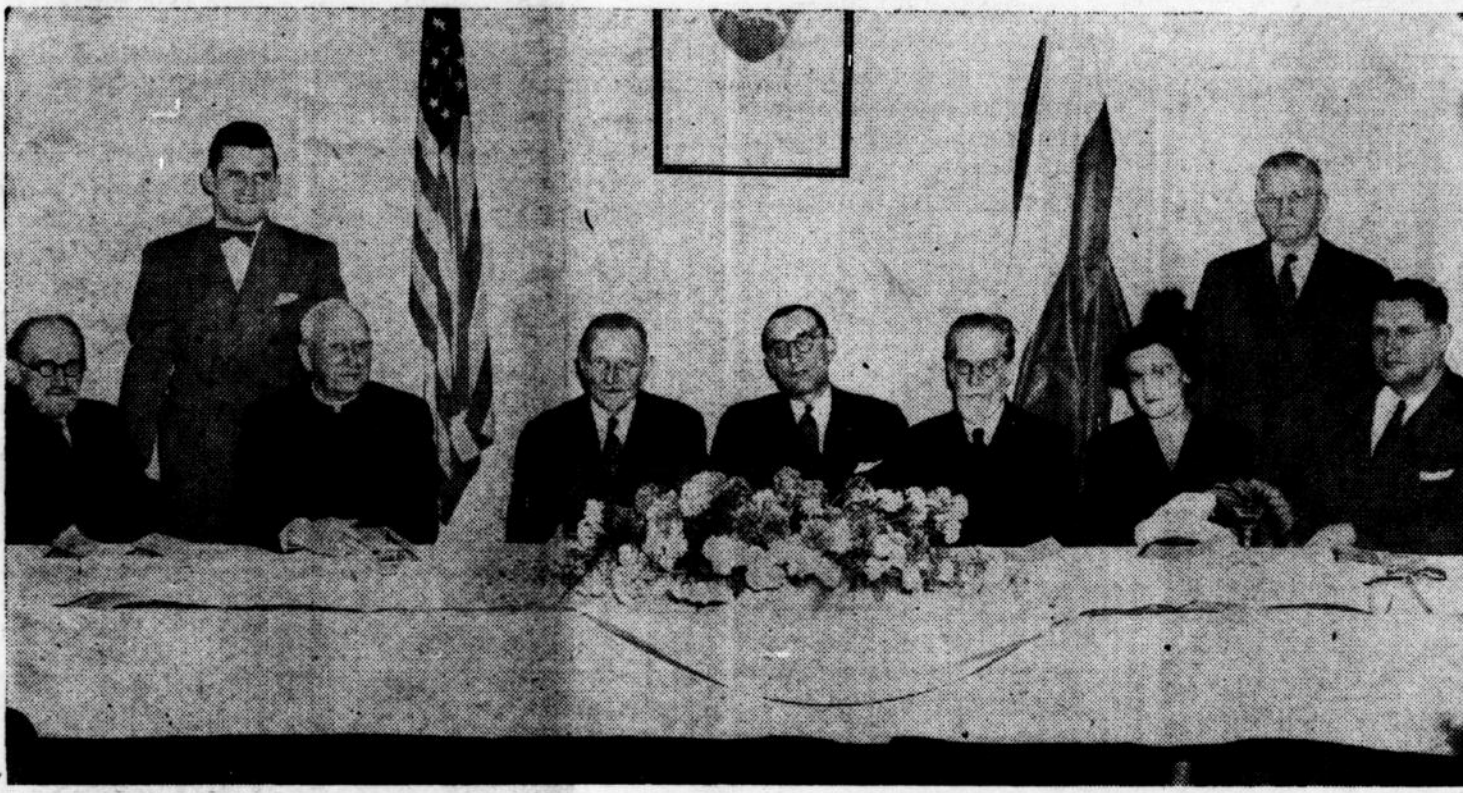
Lapkričio 9 d. Eleonora Roose-
veltienė buvo parodos viešnia.
Ji kalbėjo apie Voluntary Agen-
cies, tarp kurių buvo ir BALFas.
Šioj parodoj lietuviai pasirodė
dvejiose skyriuose, nes BALFas
buvo reprezentuojamas Volun-
tary Agencies paviljone, o
Lietuvių Moterų Komitetas tu-
rėjo savo atskirą paviljoną pa-
čiame Armory centre.

Lapkričio 10 d. penkios ypa-
tingai pasižymėjusios moterys
buvo apdovanotos "Pasiekimų
Medalumi" (Medal of Achieve-
ment). Jų tarpe buvo Vija La-
kashni Pandit, Indijos Ambasa-
dorė Jungtinėse Valstybėse, ir
Margaret Chase Smith, JV Se-
natorė iš Maine Valstybės. Ge-
nerolas Carlos Romulo, Jungti-
nių Tautų Generalinės Asamblė-
jos pirmininkas, įteikė pažymė-
jimus ir pasakė kalbą. Ponia
Pandit ir generolas Romulo pri-
ėmė įvairių tautų grupių pir-
mininkes.

Marijona Kižytė, Lietuvių
skyriaus pirmininkė, pažįstanti
garbingus svečius dar iš 1945
m. San Francisco Konferen-
cijos laikų, turėjo progos pasi-
kalbėti su ponija Pandit ir ge-
nerolu Romulo apie šiandieninę
padėtį Lietuvoje ir rusų vykdo-
mą lietuvių tautos naikinimą.

Lietuvių paviljonas gavo daug
pagyrimų iš tokių aukštų sve-
čių, kaip E. Rooseveltienės, Pan-
dit, gen. Romulo ir kitų. Jie
visi žavėjosi lietuvių tautodaile
ir jos istorija.

Ministras Stasys Lozoraitis Waterburyje

Garbės stalo priėmimo metu, Elton viešbutyje. Sėdi (skaitant
iš kairės į dešinę) prof. Vaclovas Biržiška, kun. Roger B. T.
Anderson, dr. M. J. Colney, Min. St. Lozoraitis, prof. Mykolas
Biržiška, Alena Devenienė ir Anicetas Simutis. Stovi kairėje
Waterburio miesto šerifas Alfredas Povilaitis, dešinėje Jonas

Lietuvių Dailės Parodos Ko-
mitetas Waterbury, sutartinai
su Amerikos Lietuvių Tautinės
Sąjungos skyriumi, kuriam va-
dovauja Jadvyga Stulginskaitė,
surodė Waterbury, lapkričio 19
d., jaukų priėmimą ministrui St.
Lozoraičiui. Priėmimas buvo su-
ręgtas Elton viešbutyje, daly-
vaujant virš 100 kvietinių sve-
čių. Kadangi Waterbury tai die-

nai didesnės vietos gauti nebuvo
galima, tai į priėmimą tegalėjo
būti pakviesti tik dalis norėju-
siai dalyvauti.

Priėmimui labai sumaniai ir
nuotaikingai vadovavo dr. M. J.
Colney, kurio pastangomis buvo
suorganizuota ir speciali radio
transliacija. Atsilankęs trump-
am laikui miesto mayoras Sny-
der pasveikino susirinkimą.

Tareila. Ši nuotrauka yra perimta iš AMERICAN, Waterburyje
išeinančio dienraščio. Abu Waterburio dienraščiai įdėjo pri-
ėmimo nuotraukas ir išklmę paminėjo atitinkamais straips-
neliais.

Prieš transliuojant ministro
St. Lozoraičio kalbą, dr. M. J.
Colney pravedė atitinkamą, su-
sijusią iš dainų ir sveikinimų.
Rev. Anderson pasakius religi-
nė įžangą ir mayoro atstovui
pasveikinus garbingą svečią ir
susirinkusius, Liet. Gen. Konsu-
lato attache Anicetas Simutis
supažindino dalyvius su St. Lo-
zoraičio asmeniu ir prisiminė ke-
letą laikotarpių iš bendradar-
biavimo su juo Lietuvos užsie-
nių reikalų ministerijoje.

Po to prof. Mykolas Biržiška
kalbėjo apie tą metą, kada jam,
kaip Vilniui Vaduoti Sąjungos
pirmininkui, teko dažnai turėti
įvairių reikalų su St. Lozoraičiu,
kaip Lietuvos užsienių reikalų
ministrui.

Prof. Vaclovas Biržiška, kal-
bėdamas apie dabartinę Lietuvą,
priminė spaudos draudimo laiko-
tarpį ir pasigėrėjo ta aplinkybe,
kad Stasio Lozoraičio tėvas bu-
vo anų laikų karys už lietuvių
spaudos laisvę ir kad sūnui ten-
ka sunki paveldėjimo teisė ko-
voti už Lietuvos nepriklauso-
mybę.

Pradėdamas radio programą,
dr. M. J. Colney keliais žodžiais
priminė, jog didžiosios lietuvių
vilties įsikūnijimas — matyti
Lietuvą nepriklausomą — ne-
pareina vien nuo mūsų norų.

Bet visos mūsų pastangos, kad
ir mažiausios, turi remti tik to-
tų pagerbimui. Galimas da-
lykas, kad konsulas pareikalaus
Būgienės įvažiavimui \$1,000 už-
stato ar atitinkamos extra ga-
rantijos. Minėjimo proga reikė-
tų ir šį klausimą pasvarstyti.

Pranas Zailskas

JEI KAM REIKIA

blankų darbo-buto garantijoms,
ar paaiškinimų, kaip formalu-
mus atlikti, kreipkitės šiuo ad-
resu: ULRFA

105 Grand St.

Brooklyn 11, N. Y.

ŠIOJE ŠALYJE

ANGLIAKASIŲ STREIKO klau-
simas savaitės pradžioje dar ne-
buvo aiškus. Įvairiais mane-
rais angliakasių unijos vadas
nori priversti anglies bendroves
sutikti su darbininkams dar ge-
resnėmis sąlygomis, negu nese-
niai laimėjo per streiką plieno
srities darbininkai arba išside-
rėjo automobilių pramonės dar-
bininkai.

Manoma, kad J. Lewis tuo
būdu nori ir savo prestižą dar-
bininkų akyse iškelti aukščiau,
negu automobilių ir plieno unijų
vadų. Ar tai jam pasiseks, sun-
ku numatyti. Kiekvieno atveju,
J. Lewis yra sugrąžinęs darbi-
ninkus į kasyklas tik iki šios
dienos, t. y. iki gruodžio 1 d.

Reiškia, jeigu jo reikalavimai
nebus iki gruodžio 1 d. patenkin-
ti, tai streikas vėl turėtų būti
tesijamas.

Bet paskutiniomis dienomis
buvo labai stipri nuomonė, kad
streikas nebebus atnaujintas.
Visų pirma, patys darbininkai
visiškai nenori streikuoti, kaip
tik dabar prieš Kalėdas, kada
uždarys taip labai reikalingas.
Esą, net ir prieš tris savaites,
kada J. Lewis įsakė anglia-
kasams streiką laikinai nutraukti,
dalis darbininkų jau buvo nuė-
ję į darbą kiek anksčiau, negu
tas įsakymas buvęs duotas.

Iš kitos pusės, vyriausybė ir-
gi spaudžia abi šalis, kad susi-
tartų.

Nors prezidentas galutiniai ir
nepasakė, kokių priemonių jis
imsis, bet buvo duota suprasti,
kad gali būti pavartotos ir Taft-
Hartley įstatyme numatytos
priemonės.

Tokiu atveju, streikas būtų
nutrauktas bent 80 dienų val-
džios įsakymu, o per tą laiką
būtų ieškoma kelių susitarti.

POLITINIAI TEISMAI tuo tar-
pu vyksta be didesnių naujienų.

Alger Hiss byloje gynėjai
stengiasi pririnkti medžiagos
įrodinėjimui, kad svarbiausias
liudytojas prieš Hiss, būtent,
Chambers, esąs psichiškai ne-
normalus. O kaip tik jis ir yra
iškėlęs visus kaltinimus prieš
Hiss, sakydamas, kad jam ta-
sai davė slapstus dokumentus,
tikslu perduoti sovietų šnipams.

Gubičevs ir Coplon byla ati-
dėta iki gruodžio 27 dienos.
Mat, pradžioje Gubičevas atsis-
akė nurodyti savo advokatą, sa-
kydamas, kad jam nereikia jo-
kio advokato ir kad joks Ame-
rikos teismas negali jo teisti.
Tačiau dabar jis apsigalvojo
ir pasirinko advokatą Aleksan-
drą Pomerantz, kuris yra buvęs
kaltintoju Nurnbergo byloje.

Kadangi šita byla yra beveik
ta pati, kaip ir toji, kurioje
Coplon jau yra nuteista už
slaptų dokumentų vogimą tiks-
lu perduoti juos Sovietų agen-
tams (tam pačiam Gubičevui),
tai Gubičevs advokatui yra svar-
bu susipažinti su ta pirmąja
byla. O jos yra 64 tomiai...

Teismas turėjo duoti atitin-
kamą laišką, kad jis galėtų su-
o ALTS Waterburio skyriaus
vadovybei tegul bus rimtai ir
kantriai užtarnauta garbė.

10,000 mylių kelionė

Rašo
J. V. VALICKAS

(Tęsinys iš pereinamojo numerio)

"5,000 metų senis"

Kitą rytą išsivajau į netolį nuo Oaxaca esantį kaimą. Tas kaimas — nieko ypatinga. Tik jame yra nepaprastai didelis ir labai senas medis. Sako, kad jis yra seniausia gyvybė visame pasaulyje, jeigu, žinoma, augalus priskaitome prie gyvybių.

Sako, kad jau Kristaus laikais jis buvęs 3,000 metų amžiaus, taigi dabar jis jau esąs 5,000 metų senis. Kas ir kaip tuos metus suskaitė, aš nežinau, bet žmonės taip kalba... Ką pirkau, tą parduodu...

Šiaip ar taip, tą medį buvo įdomu pamatyti. Tokio storo ir tokio aukšto medžio dar nebuvau matęs. Aukštumo jis esąs apie 75 metrus, o jo liemenį apkabinti gali tik 30 vyrų ištiestomis rankomis.

Šalia to medžio stovi koplytėlė. Patį medį žmonės kažkodėl vadina Santa Maria del Tule, tai yra, Tulės šventoji Marija. (Tule yra to kaimo vardas).

Senovės indėnai jį vadina Augalų Dievu. Dar ir dabar esą indėnai, ateinančių prie to medžio melstis, kad jis globotų augalus, žinoma, pirmoji eilė jų auginamas daržovės...

Mirusiųjų miestas

Nuo to medžio pasukau į Mitlą, kuri neseniai buvo vadinama Mictlan, arba Mirusiųjų Miestas. Tai nedidelis miestelis, vos kelios krautuvėlės, bet visos šios vietos garsas pareina ne iš krautuvėlių, bet iš archeologinių iškasenų. Miestelio gale yra gana giliai atkasta žemė ir gali matyti milžiniškas akmenys, kurios yra buvusios kadaise čia buvusio miesto pastatų sienos. Tas buvęs miestas ir vadinamas mirusiųjų miestu.

Sienos sudėtos iš milžiniškų akmenų. Tie akmenys taip puikiai nutašyti ir taip sandariai sudėti, kad net ir dabar tarp jų neįžiūrėti nei mažiausio plyšio. Kertiniai akmenys tai jau tikri milžiniai.

Vienas iš tų pastatų atrodo lyg kokia buvusi maldykla. Sienos nepaprastai storos, o jose didelės skylės, kaip koki tuneliai. Sunku ir įspėti, kam tie tuneliai buvo reikalingi. Per juos patenki į kambarius, o toliau patenki į gana didelę salę, kurios nei stogo nei lubų nebėra tik vidury stūkso aštuoni akmeniniai stulpai. Stulpai apvalūs ir kiekvienas ne sumūrytas, o iš vieno akmens. Stovi, kaip koki nugenėtų medžių stobai. Žiūrį juos ir galvoji: kaip gi galėjo žmonės tokius milžiniškus akmenis nutašyti ir kaip galėjo išvise tokius akmenis suvaldyti, į vietą pastatyti...

Regis, be dabartinių mašin, apie tokius dalykus ir pagalvoti negalima... O jeigu padarė, tai turėjo kuo daryti. Kas žino, gal mes per prastos nuomonės apie žmonijos praeitį ir per gerai galvojame apie dabartį. Manome dabar pasaulis labai išgudrėjo o gal iš tikrųjų yra kada nors buvę toki laikai, kurių gyventojai, pamatę dabartines mūsų gudrybes tik šaipytųsi, kaip iš mažvaikių žaidimo...

Geriausias

LIETUVIŲ

Paveiksluotas

Už \$1.00 lankys Tamstas kožna mėnesi per 1 metą.

Insteigtos Gegužio 15, 1938.

LIETUVIŲ NAUJIENOS

332 N. 6th Street

Philadelphia 6, Pa.

Baltimorės naujienos

DR. V. KUDIRKOS
MINĖJIMAS

Lapkričio 27 d. Lietuvių sveitainėje įvyko dr. Vinco Kudirkos minėjimas, kurį rengė Baltimorės Lietuvių Draugijų Taryba, dalyvaujant Amerikos Lietuvių Legionierių 154 Postui, jų padėjėjai - auxiliary 154, Lietuvių Kareivių Motinos, šv. Alfonso skaučių ir Tremtinių Draugijoms.

Minėjimui vadovavo draugijų pirmininkas A. Miceika ir C. Surdokas.

Mokytojas K. Dulys skaitė labai įdomią paskaitą apie dr. V. Kudirkos gyvenimą ir veiklą. Smuikininkas A. Paukštys, akompanuojant E. Juškauskaitę, smuikavo keletą kūrinių. Aktorius J. Palubinskas padėklavo iš K. Inčios veikalų priešmirtinį dr. V. Kudirkos monologą, B. Čaplikaitę padėklavo "Maniemiems". K. Pažemėnas paskaitė "Varpas" ir "Grazū, gražiau ir gražiau..." A. Dranginis — "Ne tas yra didis".

DAINOS Draugijos choras padainavo "Lietuva brangi", "Lietuviai esame mes gimę" ir "Dainelę pinsiu". A. Dranginis paskaitė Lietuvos Himną

vertimą anglų kalba. Himną išvertė N. Rastenis. Minėjimas buvo baigtas Lietuvos ir Amerikos himnais.

Visa programa buvo puikiai atlikta, ypatingai daug katėčių sulaukė smuikininkas Paukštys ir aktorius Palubinskas. Žmonių buvo prisirinkus pilna didžioji salė. Baltimorės lietuvių tarpe, rengiant tokius minėjimus, tai retas reiškinys. Susirinkusieji skirstėsi labai patenkinti, į namus nešini puikliausių ir gražiausių įspūdžių iš mok. Dulio paskaitos apie didį lietuvių dr. V. Kudirką.

Be to, iš klausytojų teko nugirsti vieną pagėdavimą, kad neparengtas choras neturėtų būti išvedamas scenon dainuoti.

PRANEŠIMAS APIE SEIMĄ

Tremtinių Draugijos atstovas Barkauskas padarė parapijos salėje pranešimą apie New Yorko kongresą, kiek plačiau apsištodamas ir paryškindamas prof. Pakšto skaityto referato mintis.

Pranešimas buvo išklašytas labai rimtai, nes ne kiekvienas dar buvo suspėjęs pasiskaityti laikraščiuose. Tik kai kas apgailestauja, kad pranešėjas

savo rimtas mintis truputį per daug atmišė humoru. Vietomis net per daug kraštutinai nupaiskojo paprastus įvykius, juos nevykusiai aiškindamas.

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS

DAINOS Draugija, kaip ir kiekvienais metais, nutarė rengti Lietuvių Sveitainės patalpose savo nariams ir jų svečiams iškilmingą Naujų Metų sutikimą.

KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Lapkričio 20 d. parapijos salėje pulk. Pažemėnas Liet. kariuomenės šventės proga laikė paskaitą apie mūsų kariuomenės kūrmosi pradžia, pirmosios kovos ir aukos dėl nepriklausomybės ir visi tie sunkumai, kuriuos teko nugalėti, apūpinant kariuomenę ginklais, maistu ir drabužiais. Ryškumo dėliai perskaitė kelis pulko įsakymus, kuriais buvo dėkojama apylinkės ūkininkams už aukotą kariuomenei maistą, drabužius ir arklius.

Paskaita buvo išklašyta su dideliu susidomėjimu. Rač.

Detroit, Mich., Naujienos

PADEKOS DIENA DR. J. IR
M. SIMS NAMUOSE

Padėkos dieną pp. Sims pakvietė į savo namus tradicinio kalakuto pavalgyti visus Detroitiečius gyvenančius jų buv. globotiniams, kuriems pagelbėjo atvykti ir įsikurti Amerikoje.

Susirinko didžiulis Detroito naujakurių būrys, kurie visi jaučiasi pp. Sims vaikais, nes daug šiltos užuojautos, meilės ir pagalbos jie visi patyrė iš Dr. J. ir Marijos Sims.

Prie dviejų didelių stalų vos sutilpo vyresnioji karta, o naujakurių atžalynas — jaunimas nuo 4 iki 15 metų amžiaus — linksmu "alasu" ir džiugesiu pripildė visus namus.

Dalyvavo Barauskai, Balandos, Bulgarauksai, Tamulioniai, Petruskai, Gliaudžiai, Raulinaičiai, Vedeika, Repšienė, Alantai, Br. Budriūnas ir nuosirdi tremtinių draugė S. C. Douvan.

Daugelis naujakurių atvyko Detroitin tiesiog į Sims namus, kur jie išgyveno visą įsikūrimo laiką, raskami čia nepaprastai širdinga priėmimo ir tikrą tėvišką globą. Kai kurie vėliau atvykusių ir dabar gyvena Sims namuose.

Kalbėtojas Bulgarauksas vykusiai palygino visus pp. Sims globotinius su senais piligrimais, kurie po visų vargų rado ramybę ir laisvę šiame kontinente.

Tik senieji piligrimai, ieškodami laisvės šiame krašte, sutiko čia labai žiaurias gyvenimo sąlygas, o pp. Sims globotiniai sutiko čia parąmą ir užjautą. Likimas jiems lėmė susitikti tremties kelyje su Dr. J. ir poetės Marijos Sims pagalba.

Todėl iš visų krūtinų su tokiu jausmu ir susijaudinimu išsiveržė "Ilgiausių Metų" linkinti giesmės šiemis svetingiems namams ir jų šeiminiškams.

Malonus pobūvis užtruko net po vidunakčio ir gaila buvo skirstytis vėl į savo kampos, kaip vaikams, iš svetingųjų tremtinių globėjų namų.

M. Gliaudienė

BALFUI AUKOS DAR
PLAUKIA

Aukų dar atsiuntė:
Detroito Bu. Tremt. D-ja \$20.00
Antanas Kukanaukas 10.00
Steponas Aukštikalnis 10.00

Jonas Bernataitis 10.00
Frances Čekauskienė 5.00
J. Kauhas 5.00
Ralph Volodke 5.00
A. Domakai 5.00
Pijus Mica 5.00
Allen, Mich. 5.00
S. Kreičunas 5.00

Visiems už aukas ir pasidarymą tariam širdingai ačiū!

Elzbieta Paurazienė
TAG DAY vedėja ir 76-to sk. pirmininkė

LIETUVIŲ KLASĖ
MOKYKLOJE

Prie šv. Antano parapijinės mokyklos įsteigta lietuvių klasė. Kviečiami visi Detroito lietuviai — amerikiečiai ir naujai atvykę — leisti vaikus mokytis lietuvių kalbos, liet. literatūros, Lietuvos istorijos, geografijos, lietuviškų dainų bei šokių. Dirba keli cenzuoti mokytojai. Kviečiami ir suaugę, jei susirinks pakankamai, bus duodamas lituanistikos kursas ir suaugusiems.

Pamokos būna šv. Antano parapijos mokykloje penktadieniais 3-4 val. po pietų ir šeštadieniais 9-12 val. prieš pietus.

Mokyklos lietuvių kalbos reikalais kreiptis adresu: 9342 Petoskey Ave., Detroit 4, Mich. Telefonas — TY 7-7656.

Lietuvių Klasės Vedėja

PADEKITE ĮVYKDYTI

Tremtiniai [kurdinti] Komitetas Detroit, BALFO pritarimu ir NCWC ir IRRC pagalboms dėka, yra gavęs iš Michigan Commission on Displaced Persons 150-čiai lietuvių tremtinių — ūkininkų šeimoms nevardines garantijas atvykti į Michigan valstybę pas fermerius, žemės ūkio darbus.

Nors minėtoms lietuvių šeimoms vietų pas Michigan fermerius ieškojo Michigan Unemployment Compensation Commission ir Michigan Commission on Displaced Persons, tačiau, norėdami būti tikri, kad atvykstantiems nepritrūktų vietų, kurie turės būti apgyvendinti, esame priversti prašyti savųjų pagalboms. Michigan valstybėje gyvenančius lietuvių fermerius ir fermose gyvenančius tremtinius prašome neatsisakyti padėti surasti amerikiečius ir lietuvių fermerius, kuriems reikia žemės ūkio darbininkų ir kurie sutiktų atvykusius lietuvių tremtinius priimti gyventi ir dirbti.

Farmeriai, norintieji lietuvių tremtinius priimti, turi turėti tinkamą gyvenimui butą ir turės mokėti atlyginimą, koks yra mokamas apylinkėje visiems kitoms žemės ūkio darbininkams.

Suradus fermerį, kuris norėtų lietuvių tremtinius priimti, prašome tuojau apie tai pranešti: T. Dambrauskui, 955 Wildwood Ave., Detroit 3, Mich. Pranešimą siunčiant, reikia nurošyti fermerio vardą, pavardę, tikslų adresą, kada ir kokio didumo šeimą norėtų gauti. Tie lietuvių tremtiniai, į Michigan valstybę atvykę 1950 metų sausio-gegužės mėn.

Komitetas tiki, kad Michigan valstybės lietuvių fermeriai ir tremtiniai neatsisakys pagelbėti skaudaus likimo ištiktiems broliams ir iš anksto už tai nuosirdžiai dėkoja.

Mr. J. Audėnas
14 Townsend Street
Boston-Roxbury, Mass.

LIETUVIŲ KALBOS VADOVA

patogiausia užsisakyti, siunčiant \$2.50 šiuo adresu:

Tremt. Ikurd. Komitetas

WATERBURY, CONN.

MIN. ST. LOZORAČIO
APSILANKYMAS

Pirmame puslapyje idėta to apsilankymo aprašymą papildome dar keliomis ištraukomis iš kito pranešimo. Red.

Min. St. Lozoraitis savo kalboje Waterbury jam surengtame priėmimo pasidžiaugė gavęs progos aplankyti bent vieną lietuvišką koloniją Amerikoje ir pabendrauti su tautiečiais. Tačiau jis sakėsi negalėjęs aplankyti kitų kolonijų. O galia...

Tolimesnės kalbos virto tikra demonstracija svečio garbei. Profesorai Mykolas ir Vaclovas Biržiškos, Anicetas Simutis, Elena Devenienė, dr. B.T. Dirmeikis ir kiti kalbėtojai, iškeldami įvairius faktus ir atsiminimus, reišė didžiulį pasitenkinimą dėl min. St. Lozoraitio veiklos, kartu linkėdami jam sėkmės ir ištvėrmės, iki Lietuvos byla bus laimėta.

Gražią kalbą angliškai pasakė kun. Anderson. Dalyvius jaudino ne tik jo karšta simpatija kėnčiančiai Lietuvai, bet ir faktų žinojimas bei nuosirdūs linkėjimai.

Prisimenant jaukią pobūvio nuotaiką, negalima neprisiminti, su dėkingumu, to pobūvio organizatorės ponios A. Colney vardo.

Programos dalis, su min. St. Lozoraitio kalba centre, buvo transliuojama per vietinę WW CO radio stotį. Tad ministro kalbą turėjo progos išgirsti vietos ir plačios apylinkės tautiečiai.

Ta pačia proga reikia pažymėti, kad svečių tarpe matėsi geras būrys čia gimusių ir amerikiečių visuomenėje plačiai žinomų mūsų tautiečių, kaip adv. F. Zailskas, adv. K. Balandas, laid. dir. V. Stankevičius, šerifas A. Povilaitis, apdraudos dir. S. Vokietaitis ir kiti. Tikėkimės, kad matysimės su jais dažniau.

Šiaip min. St. Lozoraitis, kartu su A. Simučiu, tą ir sekančią dieną buvo Stulginskų šeimos svečias. Mokytoja J. Stulginskaitė, prieš kiek laiko lankydama Europą, buvo aplankiusi Romoje ir mūsų ministerį. Dabar ji ir jos šeima turėjo progos susilaukti malonaus revizito.

Min. St. Lozoraitis, kaip ir sekančią dieną buvo Stulginskų šeimos svečias. Mokytoja J. Stulginskaitė, prieš kiek laiko lankydama Europą, buvo aplankiusi Romoje ir mūsų ministerį. Dabar ji ir jos šeima turėjo progos susilaukti malonaus revizito.

Minėjimas buvo sklandus ir kultūringas. Buvo susirinkę apie 100 žmonių, kurių pusę sudarė naujakuriai. Tai charakteringa — naujakuriai labiau pasilgsta rimtų kultūrinių parengimų, nei senieji.

Ta proga negalima nepasidžiaugti tuo faktu, kad mūsų kolonijoje yra du tokie stambūs kultūrininkai, kaip profesoriai M. V. Biržiškos. Reikia tikėtis, kad jų nepamirš nei viena organizacija.

VL Vr.

LOS ANGELES, CAL.

AMERIKOS PASIUNTINYS DR. O. NOREM MIELAI GRĮŽTU Į LAISVĄ LIETUVĄ

Tėvynės Mylėtojų Draugija Los Angeles Patriotic Hall lapkričio 19 d. surengė dr. V. Kudirkos mirties sukaktuvių minėjimą, kuris praėjo iškilmingoje nuotaikoje, dalyvaujant gausiam vietos lietuvių būriui.

Minėjimą atidarė Draugijos pirmininkas dr. Dagys. Po to sekė gen. Raštikio ir mok. Barausko paskaitos apie dr. V. Kudirką.

Meninę programos dalį atliko solistė Helen Bartush - Swagart ir neseniai iš tremties atvykęs muzikas A. Kučiūnas (fortepionu). Jis taip pat akompanavo solistei.

Dr. V. Kudirkos raštų paskaitė artistė A. DeRosse, eilėraščių padėklavimą I. Pamataitytė. Po to sekė įvairių vietos lietuvių organizacijų atstovų pareiškimai.

Gilaus įspūdžio paliko SLA atstovės Onos Lužienės 84 metų senutės pareiškimas, pasakytas gražia lietuviška kalba (ji jau 83 metus išgyvenusi Amerikoje ir kalba lietuviškai, lyg būtų prieš kokius metus atvykusi iš Lietuvos).

Ji kreipėsi daugiausia į tremtinius, vadindama juos dukterimis ir sūnumis, kviesdama stoti į lietuviškas senųjų ateivių įkurtas organizacijas ir sekinčiai testų jų pradėtą darbą.

Minėjimą atsilankė su šeima buvęs Amerikos Pasiuntinys Lietuvai dr. O. Norem. Jis savo trumpoje kalboje šiltai žodžiais prisiminė Lietuvą (dalinai kalbėdamas lietuviškai), prisiminė lietuvių tremtinius Vokietijoje, susitikimą Vokietijoje su Mykolu Krupavičium, V. Sidzikausku ir Avietėnaitę. Baigdamas savo kalbą dr. O. Norem pareiškė, kad jei Prezidentas Trumanas jį paklaustų, ar jis norėtų grįžti į laisvą Lietuvą ten atstovauti Amerikos interesus — jis nedvejodamas atsakytų, kad "mielu noru rytoj pat vyktu į Trakų g. 16 nr.". Jo kalba minėjimo dalyvių buvo sutikta

labai šiltai.

Po oficialiosios programos dalies svečiai buvo pavaišinti kava ir užkandžiais, kuria proga pasidalinta mintimis ir užmegsta naujų pažinčių senųjų vietos gyventojų ir tremtinių tarpe.

Už minėjimo surengimą nuosirdi padėka priklauso rengimo komisiškai ir ypač prie to prisidėjusioms moterims.

V. Pakūnas

labai šiltai.

Po oficialiosios programos dalies svečiai buvo pavaišinti kava ir užkandžiais, kuria proga pasidalinta mintimis ir užmegsta naujų pažinčių senųjų vietos gyventojų ir tremtinių tarpe.

Už minėjimo surengimą nuosirdi padėka priklauso rengimo komisiškai ir ypač prie to prisidėjusioms moterims.

V. Pakūnas

labai šiltai.

Po oficialiosios programos dalies svečiai buvo pavaišinti kava ir užkandžiais, kuria proga pasidalinta mintimis ir užmegsta naujų pažinčių senųjų vietos gyventojų ir tremtinių tarpe.

Už minėjimo surengimą nuosirdi padėka priklauso rengimo komisiškai ir ypač prie to prisidėjusioms moterims.

V. Pakūnas

labai šiltai.

Po oficialiosios programos dalies svečiai buvo pavaišinti kava ir užkandžiais, kuria proga pasidalinta mintimis ir užmegsta naujų pažinčių senųjų vietos gyventojų ir tremtinių tarpe.

Už minėjimo surengimą nuosirdi padėka priklauso rengimo komisiškai ir ypač prie to prisidėjusioms moterims.

V. Pakūnas

labai šiltai.

Po oficialiosios programos dalies svečiai buvo pavaišinti kava ir užkandžiais, kuria proga pasidalinta mintimis ir užmegsta naujų pažinčių senųjų vietos gyventojų ir tremtinių tarpe.

Už minėjimo surengimą nuosirdi padėka priklauso rengimo komisiškai ir ypač prie to prisidėjusioms moterims.

V. Pakūnas

labai šiltai.

Nepriklausomybės kovos

(31 metų Lietuvos kariuomenės sukakties proga)

(Tęsinys iš pereinamojo nr.)

Pirmosios kovos

Mūsų pirmieji savanoriai būriai, nesusipėję kareivinėse sušilti, nesusipėję išeiti mažiausio apmokymo, labai menkai ginkluoti ir net neaprengti kariškais drabužiais, o tik su tautinėmis juostelėmis ant rankovės, jau 1918 m. krašto viduje daugeliu atvejų turėjo stoti į kovą su ginkluotomis plėšikų gaujomis, kurias sudarė daugiausia vokiečių pakrikę demoralizuoti kariai ir rusų belaisviai, grįžtantieji per mūsų kraštą į savo tėvynę.

Priešas eina

1919 metų pradžioje lietuvių tautos Nepriklausomybės karas pirmiausia prasidėjo su rytų kaimynų. Mat vokiečiai, pralaimėję karą vakaruose, pradėjo iš rytų trauktis. Vokiečiams besitraukiant, iš rytinių Lietuvos sričių jiems įkandini Lietuva veržėsi jos rytų kaimynas. Lietuvių savanorių dar silpni daliniai nepajėgė rytų kaimynų su laikyti prieš Lietuvos sostinę. 1919 m. sausio 5 d. bolševikai užėmė Vilnių.

Tada lietuvių laikraštis LAISVOJI LIETUVA sausio 5 d. savo įžanginiame straipsnyje rašė: "Lietuvos nepriklausomybei atėjo tikras pavojus, tačiau ir pavojus akivaizdus mes neprivalome nusiminti. Didžiausia klaida" — rašo toliau laikraštis, — "buvo ta, kad per daug tikėtą vokiečiams, per daug laukta pagabos iš santarvininkų pusės, o per mažai pasitikėta savimi. Tauta tiek verta ir tiek gali gauti, kiek įstengia pati padaryti. Dabar lietuvių akys jau atsidarė ir negalima sakyti, kad būtų vėlu. Didelės nelaimės ir pavojai pažadins tautą prie didelių darbų. Gyvos, susipratęšios tautos niekas negalės pavergti. Ji ir ginklais prisilegta vistik sieks laisvės".

Tikrumoje taip ir įvyko. 1919 metų pradžioje rytų priešas buvo pasiekęs Varėnos, Daugų, Vievio, Šėtos - šiaulius linijos ir savo pietiniu sparnu slinko į Nemuno - Jurbarko - Gardino ribą.

1919 metų vasario 8 d. mūsų savanoriai turėjo pirmą stipresnę susirėmimą prie Tauciūnų kaimo (tarp Kėdainių ir Šėtos) su bolševikais, kurie tą dieną turėjo užimti Kėdainių kelių mazgą. Kėdainiai apginti, priešas atmuštas, bet Tauciūnų kaimo laukuose ant Lietuvos Nepriklausomybės aukuro krito pirmoji auka. Čia žuvo savanoris Povilas Lukšys — 1919 m. vasario 8 d.

Dar didesnio masto kovos įvyko vasario 12-15 d. d. d. Jėzno. Jėznas apgintas, bet paaukota 14 savanorių gyvybių, kurios išlės Jėzno parapijos kapuose.

Tuo pačiu metu, vasario 12-13 d., vyko plataus masto kovos ties Alytumi. Čia priešas veržėsi labai stipriomis jėgomis, supdamas miestą iš dviejų pusių. Džukų sostinė ginti paskubomis turėjo būti įtraukti ten formuojamo 1 pėst. pulko daliniai, kurie neturėjo nei vieno kulkosvaiddžio. Kova truko apie 14 valandų. Priešas trumpam laikui užėmė Alytų. Šiose kautynėse ant Alytaus tilto vasario 13 d. 8 val. žuvo 1 pėst. pulko vadas karininkas Antanas Juozapavičius ir keli kareiviai.

Tuo pat metu kiti mūsų savanoriai ir partizanai kovojo su rytų priešais Siesikų, Pagirų, Joniškėlio, Pušaloto ir kitų vietovių rajonuose. Lygiagrečiai, už nugaros kovojančių savanorių ir partizanų, krašto gilumoje ėjo formavimas ir mokymas mūsų reguliarios

kariuomenės. Ginklus jau gavdavome iš okupantų vokiečių už pinigų ar už lietuviškus lašinius.

1919 m. sausio 15 d. paskelbta pirmoji karininkų ir puskarininkų mobilizacija, o kovo 7 d. vyrų mobilizacija paskubino taip reikalingų jėgų formavimą.

1919 m. balandžio mėn. pradžioje mūsų kariuomenė pradėjo puolamuosius veiksmus tikslu išvartyti priešą iš savo tėvynės.

Pradžioje smūgis kreipiamas Vilniaus kryptimi. Bet balandžio 22 d., lenkams užėmus Vilnių, mūsų kariuomenės pastangos nukreipiamos Daugpilio kryptimi. Gegužės mėn. atsiimta Ukmergė, Panevėžys, Troškūnai. Dabar mūsų kariuomenė paėmė iniciatyvą ir savo rankas ir jos nepaleido, kol priešas buvo išvytas iš Daugpilio ir tuo likviduotas rytų frontas. Rytų fronto kovos buvo baigtos 1919 m. spalio mėn. pradžioje.

Vokiečių gaujos

Dar nepasibaigus kautynėms rytų fronte, vakaruose — žemaitijoje ir šiaurės Lietuvoje — susitelkė kita svetima jėga. Tai buvo vokiečių okupantų liekanos, praskiestos rusų emigrantų savanorių. Šitas priešas buvo vadinamas "bermontininkų" arba "kolčakininkų" vardu. Tai buvo faktiniai vokiški kariniai daliniai, vadovaujami patyrusių vokiečių karo vadų, stipriai ginkluoti ir savo sudėtyje turėjo kovose užgrūdintus ir patyrusius karius. Bermontininkai, verždamiesi iš šiaurės vakarų į Lietuvos vidų, mūsų teritoriją galėjo suskaldyti į dvi dalis ir tuo būdu rytų fronte esančią mūsų kariuomenę atskirti nuo jos užnugario.

Nors šitas priešas spalio mėn. buvo užėmus mūsų gyvenbinius centrus ir susisiekimo kelius: Joniškį, Šiaulius, Radviliškį, Linkaičius, bet savo planų įvykdyti nepajėgė. Mat, tik ką baigus kovas rytų fronte, visos svarbesnės mūsų jėgos buvo perkeltos į šitą frontą.

1919 metų lapkričio 22 diena buvo tų kovų sprendžiamoji diena. Radviliškis tapo kovos centru. Čia, atkaklioje kautynėje, net durtuvų kova, bermontininkams buvo suduotas mirtinis smūgis. Vienu šuoliu buvo atsiimtas Radviliškis, atsiimti šiauliai ir daug kitų vietovių. Sumušto priešo likučiai skubiai spruko į Vokietiją, mūsų kariuomenės dalinių vejami.

1920 metų pradžioje mūsų kariuomenė galutinai išvijo iš Lietuvos paskutinius bermontininkus.

Lenkai

Vykstant kovoms su rusais, o vėliau su bermontininkais, iš pietų lenkai užsimojo užgrobti didesnius mūsų žemės potus. 1920 metų pradžioje lenkai įsiveržė iki Merkinės - Daugų - Stakliškių - Vievio - Gelvonų - Vaitkuškio - Želvos - Tauragnų linijos.

1920 metų vasarą, kada įvyko lenkų - rusų karas, lietuvių kariuomenė be kovų užėmė Vilnių ir išėjo į savo rytų sieną.

Sumušę rusus, lenkai, savo laimėjimų apsvaiginti, gel. želigovskio aferos pagalba, klasitingu būdu tų metų spalio 9 d. užėmė Vilnių, sulaužydami ką tik pasirašytą (spalio 7 d.) Suvalkų sutartį.

Lenkų veržimasis sustabdytas prie Vievio, Širvintų, Giedraičių. Prie Širvintų ir Giedraičių lenkams buvo suduotas tiek skaudus smūgis, kad kelias mūsų kariuomenės į sostinę Vilnių buvusias laisvas. Bet dėl santarvininkų komisijos įsikišimo mes savo sostinės atgauti negalėjome.

Lietuvos kariuomenė niekad nebuvo atskiras luomas

Iš to, kas pasakyta, jau galima suprasti, kad be mūsų savanorių, karių, partizanų ir šaulių aukų nebūtume sukūrę Nepriklausomos Lietuvos.

Kai kas iš mūsų kartais padeda susidaryti neteisingą vaizdą apie Lietuvos karį. Kai kas net pradedą jį vaizduotis, kaip militaristą, nenaudingą, o kartais net pavojingą.

Toks mūsų kario vaizdavimas yra žiauriai neteisingas. Šia proga privalome labiau išryškinti ir tikrojo šviešojo parodyti lietuvių kario asmenybę bei visos mūsų tautos karinį narsumą. Mes turime savo karį suprasti ir pažinti tokį, kokį mūsų tautos gyvenimas jį išugdė.

Lietuvos kariai niekad, nei senovėje, nei nepriklausomybės laikais, nesudarė tautoje atskiro luomo ar kastos, kaip kitose tautos būdavo. Lietuvos kariai visada būdavo neatskiriami tautos dalis. Agresingumas ir kario pamėgimas mums yra savybės. Patys save gerai pažįstame, jog esame rami taikiniai ūkininkų tauta. Ir svetimieji mums negalėtų prikišti karo avantiūristų vardo.

Tiesa, nuo pat senovės lietuviams teko daug kariauti, tačiau vis ne dėl jų pačių kaltės. Laisvę ir savo krašto nepriklausomybę reikėdavo ginti nuo užpuoliku. Ir vergijos metais lietuvis negalėdavo išvengti kario dalios. Pavergėjai prievartai jį įjungdavo į savo armijas ir versdavo kariauti už savo tikslus, visai svetimus lietuviui.

Lietuviai svetimosiose kariuomenėse

Iš paviršiaus sprendžiant atrodytų, kad taikinga tauta, mylinti tik ramų artų darbą, turėtų būti karinio atkaklumo ir narsumo atžvilgiu silpna. Bet istorija ir neseni atsiminimai visai ką kita rodo. Lietuvis visais amžiais yra pasižymėjęs narsumu ir aukšta kario morale.

Tai nenuostabu. Išties istorijos laikotarpį lietuviui teko gintis nuo daugelio priešų, todėl ir tos nuolatinės apsigynimo kovos išugdė jame atkaklų pasipriešinimo dvasią.

Ne vien tik savo laisvę gindamas lietuvis parodydavo ypatingą karzygiškumą, bet ir svetimiems priverstas tarnauti lietuvis karys buvo aukštai vertinamas.

Kodėl? Juk lietuvis ne tik nepritarė, bet būdavo jėms net priešingas.

Šitoji paslaptis glūdi lietuviškame būde. Lietuvis prigimtas drąsumas, darbštumas, sąžiningumas, pareigingumas ir kitos geros moralinės savybės neleidavo jam simuliuoti. Pareigos akivaizdoje jis užmiršdavo net savo skriaudas. Per ilgą šimtmečių vergiją iki nepriklausomybės kovų lietuvis karys svetimiems tarnaudavo, nematydamas artimoje ateityje savo tautinių tikslų atsiėmimo, taigi būdavo ir mažesnis krislas pavergėjų akyse. Varė prisiekti — prisiekti, kaip jam buvo įsakyta. Didžiosios Lietuvos lietuvis verčiamas prisiekdavo carui, o Mažosios Lietuvos — kaizeriui.

Bet jau kitai buvo po 20 nepriklausomo gyvenimo metų, kada lietuvis karys prieš akis turėjo ne tik nesena praeitį, bet ir artimą tikslą vėl atsikovoti Lietuvos nepriklausomybę.

Vėlesniems Lietuvos okupantams daug sunkiau vyko įjungti lietuvių į savo karo mašiną. Pirmas okupantas, nors lietuvių ir privertė jam tarnauti ir įvilko į savo karines uniformas,

TREMTINĖ LIETUVĖ - NAŠLĖ

Kodėl ji užmirštama?

Tūkstantinė lietuvių minio, bėgančioji nuo bolševikų teroro, galėjai matyti ir lietuvių moterį. Jos pečius slėgė kuklus būtiniausių daiktų ryšulėlis, o ant rankų ji laikė prie širdies prispaudus mylimą kūdikį. Viena, be vyro vado, žuvusio nuo bolševikiškų žmogėdžių rankos, tik su kūdikiu, kita net su keliais, klampioje suvargusi be miego ir maisto lietuvė našlė, kurią reikėtų priskaityti prie mūsų tautos didžiųjų drąsuolių. Jai nebais buvo patrankų baubimas, gaisrų liepsnos, ar kelyje sprogtantios granatos. Ji ėjo dienas ir naktis, per ugnį ir vandenį, kad išgelbėtų save ir kūdikį nuo likimo, prarijusio jos mylimą vyrą ir kūdikio tėvą.

Bėgome iš miestų, miestelių ir kaimų, kur akys vedė, kur kojos nešė. Visur mūsų atsirado: Vokietijoje, Švedijoje, Danijoje, Prancūzijoje, Italijoje ir kitur. Mūsų tarpe buvo ne vien profesionalų, bet ir ūkininkų, darbininkų. Mes bėgome nevaromos, neagituojamos ir niekieno negadinamos. Nes argi našlei reikėjo dar kokios agitacijos, kai pirmu bolševikmečiu jos vyrą nužudė; kai suaudytų bei išvežtų į nežinomą Sibiro sritis tėvų vaikų gaudė ir tūkstantais vežė į Rusiją? Tą mačiusios ir pergyvenusios būtinum nusidėjusios, aukodamos save ir vaikus rusiškams sadistams. Juk tik dėl bolševikiško barbarizmo mes šiandien esame našlės, o mūsų vaikai — našlaičiai!

Kelionėje iš tėvynės šalis tremtinė daug vargo pakėlė. Jos vargų našta su apsiostojimu Vokietijoje nepasibaigė. Neišardytos šeimos, pavieniai vyrai bei merginos greičiau susitvarkė tremties gyvenime ir lengviau vertėsi. O našlei buvo daug sunkiau parūpinti sau su kūdikiu

bet turėjo nemažai išgyventi pykčio, nervinimosi ir pavartoti žiaurių grasinimų ir suktos apgaules, kad galėtų nors laikinai priversti lietuvių nusileisti.

Dar sunkiau buvo antrajam okupantui, kuriam visai nepavyko lietuvių įtraukti į savo karnines gretas, neskaitydamas nedidelio skaičiaus prievartą sugautų jaunuočių.

Lietuvių kario visus žygius lydėjo viena pagrindinė mintis: Lietuvos laisvė. Jo privalumai, jo asmenybė išugdė bendrą tautos gyvenimą.

Niekad neužmirškime

Kovojuosiu ir už laisvę žuvusių Lietuvos veikėjų ir karžygių atminimui. Kaune Karo Muziejuje ir jo sodyboje buvo sutelkta visa tai, kas primena didžią mūsų tautos praeitį, kas ženkliną mūsų žygius ir kančias į laisvę.

Šiandien tėvynė vėl pavergta. Nežinome net, kas dedasi ir su tais paminklais...

Tačiau tie paminklai gyvi mūsų mintyse ir jausmuose. Ir palaikykime juos, minėdami Lietuvos kariuomenės gimtadienį, su mintimi ir pasiryžimu atgauti tai, ko laikinai netekome.

Vakary pasaulis šiandien kovoja už žmonijos išsivadavimą nuo skurdo, bado ir nuolatinės baimės; už tikrą žmogaus ir tautų laisvę, už žmogaus teisę, už tautų laisvą apsisprendimą. Į tą kovą yra įsijungusi ir visa lietuvių tauta. Priešakinės tos kovos pozicijoje yra mūsų tėvynė su savo partizanais. Kiek tolimiau, bet nemenkesnės reikšmės bendros kovos pozicijoje esame mes tremtiniai ir mūsų išvija Amerikoje ir kituose kraštuose. Visų mūsų kovos frontų pastangas jungia 1918 - 1920 metų Lietuvos nepriklausomybės kovų dvasia ir idėja.

maisto, rūbų. Vis dėlto ji parodė daug ryžtingumo viena auklėdama vaikus lietuviškoje dvasioje ir nugalėdama visas kliūtis.

Prasidėjus tremtinių emigracijai iš Vokietijos, našlė pasijuto visų užmiršta, apleista.

Daug vedusių ir pavienių tremtinių gaudavo visai nuo nepažįstamų amerikiečių buto ir darbo garantijas, o tuo tarpu našlė negalėjo nieko prisiskauti.

Tiek organizacijos, tiek pavieniai asmenys neatsakydavo į jos laiškus. Dėl to vos kelioms našlėms pavyko šiaip taip atvykti į Ameriką.

Tiems, kurie bijojo ir dar tebebijo parūpinti našlei su vaikais garantijas, atvykusios pūkiausios įrodė, kad jos greit susiranda darbą ir įsikuria ne blogiau už kitus.

Didelė didžiama našlių paliko Vokietijoje. Jos neprisiskaukia garantijų. Laukia stebuklų...

Ar ne laikas būtų amerikiečių organizacijoms, ypač moterų, jų reikalais rimtai susidomėti? Gal vertėtų sudaryti iš moterų specialų centrą, kuris rūpintųsi našlių su vaikais reikalais. Jų padėtis sunki ir turime ką nors daryti.

Magda Laukienė

PITTSBURGO UNIVERSITETO LIETUVIŲ KAMBARIO KOMITETAS

kreipiasi į visuomenę

Mieli tautiečiai!

Jau daug metų, kai Pittsburgho universitete yra įtaisytas Lietuvių Kambarys. Prie jo daugiausiai prisidėjo savo aukomis ir darbu Pittsburgho lietuviai. Tačiau su tuo visos pareigos dar nepasibaigė. Reikia ir toliau rūpintis papuošti Kambarį per tautinės šventės ir prisidėti prie atlyginimo mergaitės, parodančios lankytojams, koks puikus tas Lietuvių Kambarys.

Paskutiniu metu atsirado ir naujų reikalų. Numatoma, kad Pittsburgho Universitete, Stephen Foster Memorial salėje, galėtų būti padarytas pranešimas apie lietuvių literatūrą, pakviečiant koki žymesnį lietuvių rašytoją. Paskaita labai išgarsintų lietuvių vardą, tačiau ji pareikalautų ir išlaidų apmokėti kalbėtoją kelionei ir buvimui Pittsburghe.

Be to, galima būtų pagelbėti vienam neturtingam lietuviui apmokėti nors dalį mokslo išlaidų, kitą dalį apmokės Universitetas. Visu tuo tenka rūpintis Lietuvių Kambario Komitetui. Komitetas jau seniai neberenka jokių aukų. Jo buvę fondai ne tik kad išsibaigė, bet teko net įsiskolinti Pittsburgho Universitetui. Toliau išsiversti be paramos negalima.

Todėl komitetas ir kreipiasi į Tamstas su prašymu paskirti kiek išgalima aukų nurodytiems tikslams. Visi parmusieji bus su padėka paskelbti spaudoje.

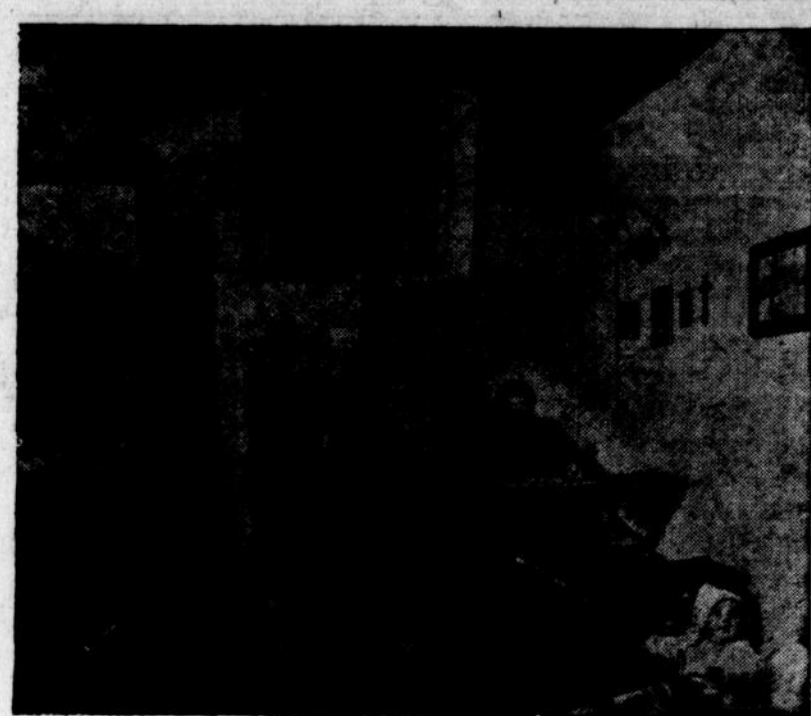
Cekį prašome rašyti Lithuanian Room Committee ir siųsti išdėdinti: A. Marčiulaitis, 2128 Carson St., Pittsburgh 3, Pa., arba sekretoriui: J. Virbickas, 6201 Alder St., Pittsburgh 6, Pa.

P. Pivaronas, pirmininkas
J. Virbickas, sekretorius
Ad. Marchulaitis, išdėdinkas

Stud. Ats. Kar. Korp. RAMOVĖ

nariai ir filisteriai
praneškite savo adresus:

A. Simutis
Apt. 5-B
41 West 82nd Street
New York 24, N. Y.

Vargsta mūsų tremtiniai Vokietijos stovyklose. Tenka gyventi niuriose patalpose su mažyčiais vaikais ir kentėti šaltį ir badą. Brangūs tautiečiai, nepagailėkite aukų ir sušelpkite tremtinius. Aukus siųskite: UNITED LITHUANIAN RELIEF FUND OF AMERICA, INC., 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

ŠEŠIOS DIENOS

pasaulio politikoje

LAPKRICIO 22

Jungtinių Valstybių Valst. Sekretorius ėmėsi dar ligi šiol nepavartotos priemonės išvaduoti Amerikos konsulius, kurį komunistai yra suėmę Mandžūrijoje.

Jis kreipėsi į tris dešimtis vyriausybę, neįsiskiriančią nei Sovietų, prašydamas veikti bendrai, kad konsulas ir kiti Amerikos konsulato tarnautojai būtų paleisti.

Tuo būdu kiekviena vyriausybė turės parodyti savo nusistatymą tokių dalykų atžvilgiu. Net ir tylėjimas čia būtų jau tam tikros nuomonės pareiškimas...

Lenkijoje skelbiama, kad prancūzų konsulato valdininkas, prieš kiek laiko Varšuvą suimtas ir kaltinamas už šnipinėjimą, dabar prisipažinęs, kad dalyvavęs prancūzų šnipų organizacijoje...

LAPKRICIO 23

Vokietijoje, sovietų zonoje, suimtas buvęs tos zonos darbo ministras ir septyni jo bendradarbiai. Juos kaltina, kad jie nusidėję prieš "liaudies nuosavybę". Suimtieji yra krikščionių demokratų partijos nariai.

Vengrijos oficialiai pranešta, kad ten yra suimti trys Tarpautinės Telefono ir Telegrafo Sąjungos pareigūnai, kurių tarpe vienas Amerikos pilietis, Robert Vogeler. Visi kaltinami, kad šnipinėjė.

Policijos viršininko atstatytas Panamos prezidentas atvyko į parlamentą ir pareiškė, kad jis visai nepasitraukęs ir esąs teisėtas prezidentas, o jo atsistatymo pareiškimas buvęs tik jėga išgautas. Parlamento su džiaugsmu tą žinią priėmė ir formaliai paskelbė prezidento grįžimą į pareigas. Kai prezidentas, apspūtas džiugaujančios minios, grįžo į rūmus, policija sutiko minią šūviais. Esą pora užmuštų.

Jungtinių Tautų visuotinis susirinkimas labai didele balsų dauguma nutarė prašyti Saugumo Tarybą priimti į organizaciją narius devynias valstybes, kurios ligi šiol tebėra nepriimtose dėl sovietų pasipriešinimo.

LAPKRICIO 24

Višinskis pareiškė, kad sovietų vyriausybė remia Kinijos komunistų reikalavimą nepripažinti senosios Kinijos delegacijos Jungtinių Tautų Organizacijoje. Ir sovietai nuo šiol tos delegacijos nebepripažins. Nepripažinsią taip ir tų nutarimų, kurių priėmimo dalyvausianti senoji Kinijos delegacija. Tokiu būdu sovietai randa priežastį nesiskaityti su jokiais Jungtinių Tautų nutarimais, kadangi Kinijos de-

legacija teisėtai dalyvauja visuose Jungtinių Tautų organuose.

Amerikos konsulą Mandžūrijoje komunistai pagaliau paleido. Taip pat ir kitus suimtus tarnautojus. Esą, jiems buvęs sudarytas teismas ir visi nuteisti ilgą laiką kalėti, bet kalėjimo būsmė buvusi pakeista ištėrimu.

Atrodo, kad paleidimo įsakymas atėjo iš Maskvos, nes Maskvai pasidarė nepatogu, kai Achesonas kreipėsi į Maskvą, kviesdamas daryti žygių prieš konsulo sulaikymą. Maskvai buvo nepatogu atsisakyti, nepatogu tylėti ir nepatogu pritarti Achesonui, tai jau geriau nutarė greit tą dalyką baigti, kad nebereiktų apie tai nei kalbėti.

Derybos dėl taikos sutarties su Austrija jau esą tiek pasiektas pažangos, kad Amerikos senato vadovybė esanti paprašyta po Naujų Metų numatyti laiko debatams dėl tos sutarties tvirtinimo.

LAPKRICIO 25

Pagal įsakymą iš Maskvos, Vokietijos sovietų zonos policija yra perorganizuojama į kariuomenę. Maskvos laikraščiai tą skelbia taip, kad girdi, ir Vakarų Vokietijoje rengiamasi atgaivinti kariuomenę. Tiesa, toks sumanymas buvo minėtas, bet jis atsakingose vietose nebuvo net svarstytas. Priešingai, kaip tik šiomis dienomis oficialiai buvo pareiškta, kad negalvojama apie leidimą Vokietijai ginkluotis. Vokietijos net ir mažiausiam apsiginklavimui ypatingai priešingi prancūzai.

Prancūzijoje skelbiamas vienos dienos generalinis streikas. Jį skelbia ne tik komunistų bet ir socialistų vadovaujamoms unijoms. Streiko oficialiai neremia tik katalikų unijos, tačiau ir jų narių dalis greičiausiai streikuos, nors katalikų grupės ministras pirmininkas ir kreipėsi į visus darbininkus, kad nestreikuotų.

Streikas skelbiamas paremti reikalavimui, kad būtų sugrąžinta prieš dešimtį metų suspenduota kolektyvinių sutrūčių sistema ir pakelti atlyginimai.

Panamos policijos viršininkas neįleido atsistatydinusio ir savo atsistatydinimą parlamento akivaizdoje panaikinusio prezidento, o prezidentu paskelbė anksčiau buvusį, bet nebeišrinktą prezidentą. Tas sakosi visą laiką buvęs teisėtas prezidentas, kadangi jis buvęs neišrinktas tik dėl apgavysčių balsų skaityme. Jungtinių Valstybių departamentas tuo taiku susilaiko nuo naujo Panamos režimo pripažinimo.

(Perkelta iš 7-jo pusl.)

Dienos Klausimais

Redaktorius—VINCAS RASTENIS—Editor

6820 Superior Ave., Cleveland, O.

SLA

KA REISKIA tos trys raidės? Seniau Amerikoje gyvenantiems lietuviams toks klausimas nekylo. Jiems tos raidės puikiai pažįstamos. Vienas iš senesniųjų Amerikos lietuvių veikėjų sako: SLA mums čia reiškia beveik tiek pat, kiek ir USA. Tik dar nesupatįsusiems su Amerikos lietuvių visuomeniniu gyvenimu, ypač nežinanties jo istorijos, SLA gali būti kaž koks neaiškus simbolis.

O tai yra sutrumpintas vardas seniausios ir ekonomiškai stipriausios Amerikos lietuvių organizacijos — **Susivienijimo Lietuvių Amerikoje.**

Jau 63 metai, kaip ši organizacija yra įsikūrusi. Jos įsikūrimas buvo tikroji Amerikos lietuvių visuomeninio veikimo pradžia, nes Susivienijimui įsisteigus, pradedo lietuvių visuomeninis judėjimas visos Amerikos mastu.

Tiesa, ši organizacija turėjo lyg ir pagrindinį tikslą grynai ekonominį: apsidraudimą mirties atvejui, kad likusieji šeimos nariai staigia nepatektų į skurdą.

Bet šalia to šioji organizacija rūpinosi **visais lietuviui rūpimais reikalais**, todėl ji faktiškai ir buvo nuo pat savo įsisteigimo dienos **lietuvių tautinio veikimo organizacija.**

Ekonominis, apdraudos tikslas liko čia daugiau tik kūnas, o visa siela, visos mintijimas sukosi pirmojo eilėje apie lietuvišką patriotinį, kultūrinį veikimą.

Vėliau, atsiradus eilei kitų organizacijų, SLA daugiau koncentravosi ties savo ekonominiu uždaviniu, bet tautinio veikimo neapleido iki šių dienų.

Dabartiniais laikais yra labai populiarūs mintis — sujungti krūvon visus, visokių pažiūrų lietuvių patriotas bendram tautiniam darbui. Didelė klaida būtų manyti, kad tokia mintis yra dabartinių laikų išradimas. Prieš daugiau kaip 63 metus SLA kūrėjai veikė vedami tos pačios minties ir tik ta mintis paskatino juos sukurti susivienijimą **visų Amerikoje gyvenančių lietuvių.**

Tai buvo galima padaryti tik dėdant pagrindinai visišką **toleranciją** įvairioms skirtingoms lietuvių pažiūroms tikybiniuose bei socialiniuose klausimuose. Tuo pagrindu SLA ir įsikūrė.

Gaila, neilga laiką visi lietuviai sutiko su tokia tolerancija. Iš SLA išsiskyrė toji lietuvių **katalikų grupė**, kuri nepanorėjo būti vienoje organizacijoje su kitokių įsitikinimų lietuviu.

Susidarė dvi vienodos rūšies organizacijos: SLA ir LRKSA, tai yra, Lietuvių Romos Katalikų Susivienijimas Amerikoje.

Ilga laiką truko ginčas dėl "pirmgimystės" teisių. Viena ir kita organizacija stengėsi įrodyti visuomenei ir pačios sau, kad tik jie yra teisėjai pirmojo susivienijimo. Ir šiandien dar ne visi sutinka, kad tas ginčas yra baigtas...

Abi organizacijos savo amžių skaičiuoja nuo pirmojo bendro steigiamojo susirinkimo.

Vis dėlto reikia pripažinti, kad SLA pasiliko prie pirmąsios idėjos — **tolerancijos idėjos**, kurią LRKSA atmetė.

SLA ir LRKSA — abu yra vadinami fraternaliniais, arba savitarpinės apdraudos susivienijimais, kiek tai liečia ekonominį apdraudos momentą. Abu jie yra pakankamai tvirti ir patikimi (valdžios kontroliuojami) bei pajėgūs savo prievoles įvykdyti.

Visuomeniniu atžvilgiu jie tačiau yra šiek tiek skirtingi. SLA pasaulėžiūrinis atžvilgis yra tolerantiškai liberališkas tautinis junginys. LRKSA — visų pirma katalikiškas, bet drauge ir lietuviškas tautinis junginys.

Todėl SLA yra pasaulėžiūriškai mišrus junginys: jame matai visokių įsitikinimų lietuvių: pradedant karščiausiais katalikais, baigiant įsitikinusiais ateistais, pradedant politiniais "dešinišiais", baigiant tolimais "kairiškiais". Čia yra tik vienas dalykas, kuris visus jungia — visi yra **lietuviai**. Tai nusako ir organizacijos vardas: **Susivienijimas Lietuvių Amerikoje.**

LRKSA — pagal savo įstatus ir principus yra pasaulėžiūriškai vienalytis katalikiškas junginys. Jo nariai turėtų būti tik visais atžvilgiais geri ir praktikuoją katalikai. Kiti lietuviai, kurie tų sąlygų neatitinka ar ne visiškai atitinka, atrodo, negalėtų į jį ir priklausyti. Nes tais laikais, kada LRKSA skyrėsi su SLA, skyrėsi kaip tik dėl to, kad LRKSA kūrėjams buvo **nepakenčiama** būti vienoje organizacijoje su, jų manymu, nepakankamai tvirtais katalikais, su tokiais, kurie pasirodo nuolaidūs kitokių pažiūrų lietuviams.

Tačiau praktikoje šiuo metu, kada vyksta naujų narių verbavimas, kada organizacijai svarbu ekonominiu atžvilgiu turėti kuo daugiau narių, ir čia, atrodo, nežūrima taip griežtai ir sąžinės gėlmes ir nebeklausoma įsitikinimų. Naujai priimtų šios organizacijos narių sąrašuose matome visą eilę asmenų, kurie, senųjų laikų akimis žiūrint, ne tik nebūtų į LRKSA priimti, bet būtų išmesti. Matome ir tokių asmenų, dėl kurių kadaise pats skilimas įvyko... Keičiasi laikai, gal būt, ir nusistatymai keičiasi su jais...

Svarbiausia dalykas šiuo atveju yra tas, kad šioje šalyje gyvenant **pati gyvenimo santvarka reikalauja būti apsidraudusiam** bent mirties atvejui, o taip pat ne mažiau svarbu apsidrausti ir ligos atvejui.

KAS IŠ MŪSŲ BŪTŲ jei ne lietuviški laikraščiai

Nors Lietuva ilgą laiką buvo paversta ir nutautinama, nors daugelis mūsų esame išsiblaškę svetimuose kraštuose, kur tautiškumas tirpdomas, kaip švinas liejyklos katilė, vis dar mes kalbame gražia lietuviška kalba, dainuojame gražias lietuviškas dainas, vis dar žinom, kas mes esame. Mes dar nepasidarėme nuo kamieno nukirstomis ir nudžiūvusiomis, niekur neprigijusiomis šakomis.

Kam ačiū už tai?

Visų pirma lietuviškiems laikraščiams. Jeigu mes čia, Amerikoje nebūtume turėję lietuviškų laikraščių, tai ir visos mūsų organizacijos senai būtų numirusios, mūsų visos veikimas senai būtų buvęs baigtas, ir šiandien gal jau niekas nei neprisiminėtų, kad šitame krašte kada nors buvo lietuvių. Iš ko tada mes tvirtumėm tarybas, balfus, kas rašytų tautiečiams tremtiniams darbo ir buto garantijas, kas bėpādėtų jiems nelaimėje čia atvykti ir įsikurti? Amerika jau nebūtų tūkstančiams nelaimingų tautiečių vilties spinduliu...

O mes patys, kurie dar kūnui būtumėm čia gyvi, dvasia jau būtumėm mirę, ir gyventumėm niekam nežinomi, niekam nerūpinami, niekieno nemylimi ir nevertinami, ir mirtumėm visų užmiršti, nes savių apie mus nežinotų, o kitiems mes nerūpėtumėm...

Tik lietuviškiems laikraščiams ačiū, kad mes dar jaučiame pilni žmonės ir kad nevisiškai...

Tai galima padaryti ir pasinaudojant grynai biurniškų apdraudos bendrovių patarnavimu.

Bet kam ir kodėl mes, lietuviai, turime to patarnavimo ieškoti ne lietuvių organizacijose bei bendrovėse? Kam mes turime savo pinigų įnešti, kad kas juos panaudotų mums, lietuviams, visai neįdomiems tikslams?

Juk tą patį mes galime pasiekti lietuviškose apdraudos organizacijose, kur žinome, kad, jeigu bus koks pelnas, tai jis bus panaudotas **mums brangiems tikslams**, o ne bendrovių savininkų kišenėms pastorinti!

Lietuviškos apdraudos organizacijos turi neapskaičiuojamą nuopelną lietuviškumo palaikymo fronte. Ir jos gali dar daug padaryti, jeigu neišsėks, nesilpnės.

Šie žodžiai yra kreipiami ypač į naujai atvykusius tautiečius. Seniai čia gyvenantieji savo įnašą jau yra įdėję į tas organizacijas — ne tik savo pinigais mokėdais, bet ir visuomeniniu darbu, per jas atliktu. Laikas daugelį jų jau pašalino iš rikiuotės, daugelį šalina diena iš dienos. Reikia naujų jėgų, naujo kraujo.

Štai kur yra vieta ir pareiga pasireikšti naujakiurams. Štai dėl ko reikia ne tik savo asmeniška, bet ir lietuviškai visuomeniškai sumetimais kiekvienam naujakiuriui stoti į lietuviškąsias apdraudos organizacijas. Reikia stoti ne tik dėl savęs apdraudimo, bet ir dėl **apdraudimo nuo mirties tų svarbių tautinių tvirtovių.**

Šių tvirtovių apdraudimas turi būti kitoks, negu savęs apdraudimas. Savęs nuo mirties tuo neapsaugosi, tik savo šeimą apdrausi nuo finansinės nelaimės, jei mirsi. O šias organizacijas reikia tikrai **nuo mirties apdrausti**, tai yra, duoti joms jėgų, kad jos ilgiau liktų gyvos, kad jų gyvoji energija neišsėktų!

DIRVA yra gavusi paklausimą — koks yra skirtumas tarp dviejų čia minėtų apdraudos organizacijų. Kuria, girdi, rekomenduotumėt pasirinkti...

Koks skirtumas — čia trumpai išdėstėme, ir išdėstėme taip, kaip mums tas skirtumas atrodė.

Be abejo, gali būti dėl to ir ginčų ar patikslinimų. Kiekvienam valia čia išdėstyti nuomonę padėti po "mikroskopu" ir tyrinėti, kas joje teisinga, kas ne. Bet tai nesudaro kliūtis mums pasakyti savo nuomonę ir dėl pasirinkimo. O ta nuomonė štai kokia:

Jeigu jautiesi esąs, ar nori tapti už katalikybės idėjas bei katalikiškosios Amerikos lietuvių srovės siekimus kovojančio fronto narys ar bent finansinis jo rėmėjas, tai ir apsidraudimo atveju Tavo vieta yra ne kur kitur, kaip tik LRKSA;

Jeigu remi tolerancijos idėją ir esi linkęs stoti į bendrą lietuvių tautinio veikimo frontą, be skirstymo pagal religingumą ar nereligingumą laipsnį, jei ekonominiame ir drauge visuomeniniame veikime esi linkęs susitikti su visokių srovių lietuviu ir taiklingai su jais dalyvauti viename veikime ar bent finansiniai prie jo prisidėti, tai apsidraudimo atveju Tau simpatengiausia bei maloniausia vieta bus SLA.

kai veltui šią žemę mindžiojame. Artinasi šv. Kalėdos. Ta proga, norėdamas pareikšti savo dėkingumą, siunčiu kuklią devaną DIRVAI, lai būna jai parama toliau tęsti tam mūsų dvasios palaikymo darbui. Juk žinome, kad be nuolatinės mūsų paramos lietuviški laikraščiai negalėtų pakelti visų sunkumų, be tos paramos jų gal jau ir nebūtų, bet tada ir mūsų nebūtų tokių, koki esame.

J. A. Urbonas.

REDAKCIJA laiko savo pareigą informuoti skaitytojus, kad J. A. Urbonas yra vienas iš labiausiai pasisventusių spaudos talkininkų. Jis per daugelį metų yra DIRVOS korespondentas iš Daytono (Ohio), jis yra ir rūpestingiausias atstovas — prenumeratos rinkėjas: sėka kada kurio skaitytojo prenumerata baigiasi, primena, pats išsiaiškina atnaujinimo užsakymus, pats tvarko priedų (kalendorių) išdalimą ir atlieka viską, kas tik reikalinga laikraščio reikalais padaryti. Tai daro ne tik be atlyginimo, ne tik neprisimdamas nemokamai laikraščio siuntinėjimo, bet, štai dar siunčia dovaną Kalėdų proga. Toks, esą, buvęs visada senosios lietuvių amerikiečių kartos supratimas apie savo spaudą. Ir dabar, esą, nematyt, kad mūsų spaudos būtų lengvesnė...

Ne tik savo, bet ir visų spaudos reikšmę suprantančių tautiečių vardu reiškiamas J. A. Urbonui gilia pagarba už tokį pasišventimą.

LIETUVA TIRONŲ

PANČIUOSE — teisybės žodis apie tai, kas atsitiko su Lietuva. 312 pusl. Kaina \$2.00

LIETUVOS VYTIS — gražiai pagamintas Lietuvos herbas. Kaina 50c

Laisvoji valanda

AŠ LAIKIAU PAMALDAS UŽ STALINĄ

(Tęsinys iš persito numerio)

Kaaronas vėl pasikėlė nuo dėžės ir pradėjo nervingai vaikščioti po celę. Aš jaučiau, kad tie prisiminimai jį jaudina. Jis tylėdamas žingsniavo gana ilgokai ir paskiau tęsė savo pasakojimą.

— Apygardos miestą atvažiavau vidurdienį. Komisaraitan turėjau prisistatyti devintą valandą vakare. Pagal Sovietų paprotį, NKVD įstaigos visus svarbiuosius reikalus atlieka vakarais bei naktimis... Taigi, aš turėjau dar labai daug laisvo laiko, kurį trumpinau betiksliai klajodamas gatvėse. Keista, bet, juo greičiau artėjo likimo, tuo darėsi ramiau, o kai atėjo skirta valanda, į NKVD rūmus žengiau visai ramus... Saugumo komisariato rūmai buvo pačiame centre ir pasižymėjo savo niūrių didingumu. Tai buvo didžiulis penkiaaukštis, naujas, moderniškos architektūros namas, su daugybe langų, pastatytas prieš pat šį karą. Didžiuliose rūmų pogrindžiuose buvo NKVD kalėjimas, žodžiu, visi "patogumai" buvo čia pat... Apie tuos pogrindžius slapta plito siaubingi gandai, kad juose esą visokiausi kankinimams įrengimai, kurių pagalba enkavedistai išgauna prisipažinimus ne tik iš gyvųjų, bet ir iš mirusiųjų! Ir tai esąs pats didžiausias sovietinės "technikos" išradimo laimėjimas... Kai skirtą valandą žengiau į NKVD rūmus, nenoromis pagalvojau, kad galbūt ir man teks susipažinti su "tarybinės technikos stebūklais"... Iš rūmų pro visus langus sklido ryški šviesa, o tai reiškia, kad juose virė "didelis darbas"... "Ar man dar bus lemta išeiti iš tų paslaptingųjų rūmų?" — pagalvojau, žengdamas pro jų duris.

— Kur eini? — staiga pastoj man kelią enkavedistas.

— Einu pagal komisariato įsakymą...

— paaiškinau.

— Pas ką? — klausia neleidamas enkavedistas.

Aš jam padaviau įsakymą, kurį jis atydziai perskaitė ir, įsakęs palaukti, priėjo prie sunkių durų ir paspaudė elektrinio skambučio mygtuką. Kitą pusę durų greit pasigirdo žingsniai ir durys atsidarė. Duryse stovėjo enkavedistų seržantas.

— Drauge seržante, perimk šitą pilietį! — kreipėsi į jį sargybinis ir perdavė jam raštelį.

Seržantas perskaitė raštelį, apmetė savo žvilgsniu pasigalėjimo vertą mano asmenybę ir viršininko tonu įsakė:

— Sek paskui mane!

Aš įžengiau pro tamsias, geležimi kautystas azuolise duris. Nejauskus šurpas nubėgo per kūną, kai jos tyliai išlėmėdamos pačios užsidarė, atskirdamos mane nuo li-

kusio pasaulio... Akmeniniais laiptais pasikėlė į antrą aukštą ir atsidūrė plačiame koridoriuje, kurio abiejose pusėse buvo daug numeruotų durų. Kiek paėję tiesiai, atsidūrėme į kitą koridorių, kuris suko į kairę, o paėjęs kelioliką žingsnių juo, vėl sukome į dešinę. Praėję daugybę durų, pagaliau pasiekėme naujus laiptus ir jais pasikėlėme į trečią aukštą. Ir čia dar praėjome vingiuotus bei gana painius koridorių labirintus. Koridoriai buvo taip painiai sukombinuoti, jog vienas, be vadovo, jokiu būdu nesurastum kelio atgal... Pagaliau mes sustojome ties vienu durimis, prie kurių stovėjo ginkluotas enkavedistas. Mano palydovas padavė man mano raštelį. Sargybinis perskaitęs jį, nieko nedarė, paspaudė prie durų esantį elektrinį mygtuką. Durys be grso atsidarė pačios. Tada jis burbtelėjo:

— Įeikite!

Mes atsidūrėme erdviame kambary. Prie lango už stalo sėdėjo enkavedistų leitenantas. Jis be žodžių rankos judesiu parodė, kad mes priartėtume. Mano palydovas, priėjęs prie stalo, padavė raštelį. Leitenantas skaitė raštelį, protarpiais su dėmesiu stebėdamas mane, paskui įsakė:

— Seržante, patikrink tą pilietį!

Seržantui kartoti įsakymo nereikėjo... Jis greit priėjęs prie manęs ir įsakęs pakelti rankas, pradėjo pagrindinai raustis po mano kišenes. "Blogi reikalai, jeigu kišenes čiupinėja!" — pagalvojau. Suprantama, mano kišenės buvo visiškai tuščios... — Nieko nerasta, drauge adjutante! — baigęs kratą atraportavo seržantas.

— Gerai. Gali eiti! — atsakė adjutantas.

Mes likome dviese. Adjutantas pasilenkęs prie kaž kokios ant stalo esančios dėžutės į ją pasakė:

— Drauge komisare, pas mane yra pilietis numeris... (jis paminėjo kaž koki numerį). Ar siųsti jį pas jus?

Iš dėžutės pasigirdo storas balsas:

— Tuč tuojau!

Adjutantas, nepasikeldamas, vėl pabandė vieną iš daugelio ant stalo esančių mygtukų. Tyliai, be jokio garso, atsidarė dešinėje pusėje dvigubos durys. Adjutantas parodė į jas ranka ir įsakė:

— Eikite pas draugą komisarą!

Sovietų "technikos stebūklai" prasidėjo. Nei gyvas, nei miręs įžengiau į komisaro kabinetą... Tai buvo didžiulis prabangiškai apstatytas kambarys. Tarytum paukštelis pagautas į spąstus, aš bailiai dairiausi aplinkui, iš karto net nepastebėjau, kad pačiame kabineto gale, už didžiulio rašomojo stalo sėdėjo susikuprinusi žmogysta. Dėl tokio neatydumo net nejauku pasidare... Sėdinti žmogysta į mane nekreipė jokio dėmesio. Ar jis negirdėjo mano atėjimo, o gal būt buvo labai įsigilinęs į savo darbą. Aš tyliai stovėjau kabineto gale ir laukiau, o antrame gale, už didžiulio stalo susikuprinusi žmogysta kaž ką rašė, tarytum tame kambary kito žmogaus nebūtų. Jis rašė gana ilgai. Keliolika laukimo minučių man virto amžinybe. Mane vėl apėmė vidinis nerimas...

Krosnies užimas silpnėjo, tada aš vėl įpyliau anglių. Smagiai sutraškėjo ugnis, karščio srovė užtelėjo iš atdaros krosnies. Uždariau krosnies dureles ir atsisėdau ant dėžės.

Kaaronas, tuo metu patylėjęs, vėl prabilo.

— Nuo čia ir prasidėjo mano siaubingoji istorija...

— Kokia istorija? — paklausiau, nes tuo metu apie kaž ką galvojau.

— Greitai sužinosi — atsakė jis. — Aš kalbu apie komisarą. Taigi, jis rašė labai ilgai... Komisaras, baigęs rašyti, padėjęs plunksną ant stalo, atsisėdė kėdėje ir tik dabar į mane tepažiūrėjo. Jis įdėmiai stebėjo mane, paskui rankos judėsiu parodė, kad priečiau arčiau.

(Bus daugiau)

KUR GAUTI LIETUVISKŲ KNYGŲ?

Visame pasaulyje išleidžiamų lietuviškų knygų platinimu rūpinasi neseniai įsteigtas Lietuvių Spaudos Centras Amerikoje. Leidinių sąrašai siunčiami nemokamai. Rašykite atviruką, kuris tekainuoja 1 centą, šiuo adresu:

G a b i j a,
412 Bedford Ave.,
Brooklyn 11, N. Y.

NAUJAKURIAI

DABARTINIAI LIETUVIŲ

RŪPESČIAI AMERIKOJE

Mintys iš P. J. Žiūrio paskaitos, skaitytos Clevelande, Kultūros Fondo paskaitų eilėje, 1949 m. lapkričio 25 dieną.

Sios mintys paduodamos tik kaip atskirų paskaitos momentų atpasakojimas. Tai nėra žodis žodinė iš paskaitos paimitos ištraukos. Red.

Clevelande kadaise buvo literatūros klubas. Ten susirinkavome ir diskutuodavome visokių klausimus. Rinkdavomės ir tada, kaip dabar čia, visokių pažiūrų ietuviai. Tokiose dalykuose pažiūros turi būti, kaip kišeninis laikrodys — kiekvienas savąjį savo kišenį laiko...

Naujakuriai dabar nėra tokie patys, kaip buvo prieš 30 metų. Naujame krašte daug lengviau pritapti ir būti laimingam tam, kuris neturėjo ko nuroditi, negu tam, kuris jau buvo susikūręs rimtą, pastovų ir neblogą gyvenimą, kokio svetiname krašte tik negreit tegali pasiekti. Senieji imigrantai labai greit atrodė čia geresnį gyvenimą, negu jie tėvynėje turėjo. Dabartiniai daugeliui gal niekad nebus galima pasiekti to, ką jau buvo pasiekę per ilgas pastangas ir mokslą. Tuo atžvilgiu jiems sunkiau pasijusti laimingiems šiame krašte.

Ypač sunku tam, kas galvoja grįžti į laisvą Lietuvą. O galvoti ir ryžtis tam reikia. Bet, net ir tikėdamas, kad gal šiais ar kitais metais jau grįši, stenkis taisyti čia gyventi kaip dešimčiai metų: mokyklos kalbos, renkis tapti piliečiu, įsitvirtinti

ekonomiškai. Grįžti, jei Lietuvą myli, visada galėsi, ir dar lengviau, jei čia būsi daugiau pasiekęs. Todėl negyvenk tik vieną dieną, sakydama, kad gal ryt keliausi atgal.

Daugelis nusivylia Amerika todėl, kad per daug plačiai įsivaizduoja lygybę. O reikia suvokti, kad ir čia lygybė yra tik prieš teisę, prieš įstatymus. Šiaip jau nėra nei vieno žmogaus pasaulyje, kuris visais atžvilgiais būtų lygus su kitu žmogum.

Amerikoj europietis randa panašų papročį, bet randa ir skirtingų. Kai kurie papročiai nemaloniai nustebina. Pavyzdžiui jaunimo negerbimas vyresniųjų, dažnai net nesiskaitymas su tėvais. Taip yra ne visoje Amerikoje ir ne kiekvienoje šeimoje, bet tą dažnai pastebi kaip tik rytinės Amerikos dalyse miestuose, kur yra gana daug bolševizmo infiltracijos, jei dar ne į visą gyvenimą, tai bent į daugelio žmonių galvoje.

Bolševizmo infiltracijos reiškinys yra ir daugelio noras per didelės valstybės globos. Žmonės jau ne patys nori rūpintis savo ateities ir senatvės užtikrinimu, bet nori, kad viskuo pasirūpintų valstybė. Nepagalvoja, kad valstybė palaipsniui gali pradėti jau ir per daug "rūpintis" savo piliečių, iki tokio laipsnio "rūpintis", kaip Rusijoje "rūpinasi" — kad nei pajudėti, nei

pamąstyti laisvai nebegali...

Daugelį čia nustebina ir religijų nepaprastas nuolaidumas bolševizmo idėjoms ir bolševikų imperializmui. Štai ir dabar seniai baltistų vadų suvažiavimas nusiuntė rezoluciją vyriausybei, kurioje ragina pripažinti raudonąją Kinijos vyriausybę. Ligi šiol tik katalikų vadovybė yra kiek daugiau parodžiusi atsparumą prieš bolševizmą.

Radio komentatorių ir žurnalistų tarpe Amerikoje žymi dalia yra sąmoningų ar nesąmoningų pusbolševikų, kurių "informacijos", žinoma, stebina kiekvieną iš Europos atvykusį.

Naujakurių įtaka Amerikos visuomenėje labai reikalinga. Jie gali ir turi čia atverti daugelį akių. Bet pirma jie turi sudaryti galimybes savo įtakai pasireikšti.

Amerikoj, kaip ir Europoj, nors ir skelbiama visiems lygybė, bet daugelis ateivių nemėgsta, nežiūrint to, kad visi čia ateiviai, tik vieni senesni, kiti naujesni. Išimtį tuo atžvilgiu sudaro tik senos kultūringos šeimos.

Kas nori geriau padėti Lietuvai, tas turi stengtis labiau įsivirtinti, patvariau įsikurti. Jeigu būsim tik "ubagų" padėty, ne tik finansiniu, bet ir socialiniu atžvilgiu, tai Lietuvai čia būdami nieko negalėsime padėti.

Malonu yra gyventi tarp daugelio lietuvių. Bet taip gyvenant tik savo tarpe bendrausime ir mūsų įtakos nebus matyti. Daugiau galės Lietuvos reikalui padėti tas, kas sugebės įsikurti senųjų amerikiečių tarpe, kas sugebės sueti į pažin-

tis su įtakingais asmenimis. O tai įmanoma tik nevengiant kurtis senųjų amerikiečių, ne lietuvių apgyventuose rajonuose.

Pasiekti įtakos Amerikoje nėra lengvas dalykas. Iš senųjų lietuvių ateivių maža kas jos čia pasiekė. Bet dabartiniai ateiviai turi daugiau pareigos pasistengti ta prasme. Nes jie iš Lietuvos yra daug gavę — mokslą, išsilavinimą, kurio senieji iš tėvynės neatsivežė. Tad jie Lietuvai turi už tai atsiteisti, turi stengtis išnaudoti tą turimą, pasiekiant čia įtakos ir panaudojant ją Lietuvos labui.

Lietuviams reikia pasimokyti vieningumo iš žydų. Žydai irgi rungtyniauja tarp savęs, ir susipyksta, bet jie niekad nepavydi vieni kitiems laimėjimų gyvenime. Priešingai, jie padeda vieni kitiems iškilti, nes žino, kad tai yra visiems jiems naudinga. O lietuvių tarpe dar per dažnai matyti visai neprotingo pavydo. Jeigu kam nors bent kiek pradeda sėkėti, tai kiti, jei ne kuo kitu, tai nors liežuviais, ima jam kliudyti... O reikia priešingai: kai kas turi progos pakilti — padėkim jam.

Nereikia būtinai užsikasti tik dirbtuvėse. Kas nori nors kiek pakilti, turi stengtis pasiekti savarakiškos padėties, nors ir per abai sunkų darbą, per nemigo naktis. Vienas toks pasiryžėlis, kiek užsidirbęs fabrike, nuėjo prekiauti degtukais viename gatvės kampe. Paklaustas, kodėl jis tai daro, atsakė: "Pradedu prekiauti šitame kampe, kad po 10 metų šitas kampas būtų mano!"

Jaunimas daugiau klausio draugų, negu tėvų. Jei nori jaunimą tam tikra linkme pakreipti, tai reikia sudaryti jam atitinkamas socialinio bendravimo sąlygas tokiose aplinkose, kurios yra patrauklios.

Gimtos kalbos nesaugojimas yra vienas iš pirmųjų kelių jaunimui svetimais keliais nueiti. Reikia mokyti gerai kalbėti angliškai, bet tam nėra reikalo savo kalbą daryti. Vaikai žargonu kalbėti išmoka ne mokykloje, kur lietuviškai iš viso nekalbama, o namie, iš tėvų. Deja, jau ir iš naujakurių lūpų gana dažnai tenka išgirsti žargoną. Tai pirmas žingsnis į nutolinimą nuo lietuviškumo. Kad tik nebūtų tokios tragedijos: ateis laikas grįžti į Lietuvą, ir bus galima grįžti, o vaikai pasakys — jei nori, važiuokit, o mums nereikia tos Lietuvos...

Amerikoj stipriai garbinamas "aukso veršis", bet ne vien tą garbinimą čia galima rasti. Buvo ir čia didžiųjų idealistų, kurie gyveno lūšnose, blogesnėse už pačią blogiausią Lietuvos lūšną, bet kurių idėjos šviečia ir šiandien tik čia, bet ir visam pasauly. Teisybė, dabar daugiau materializmo ir egoizmo, bet šiek tiek pasidairę, rasim dar daug ir idealizmo.

Ir Lietuvoje, vos tik atgimusi, vos tik besikuriančioje, jau buvo pastebima ir dekadencijos diegu. Biurokratiškumas, tuščias pasipūtimas jau pradėjo reikštis ir kėlė pasipiktinimą lygiai ten gyvenančiųjų, lygiai apsilankančiųjų tarpe. Tų neigiamųjų Amerikoje mažiau.

Kas čia negera, tuo nereikia persiimti, o kas gera — tą reikia ir į Lietuvą parvežti, kaip įgytą gerą kraitį.

Daug lietuvių tautiniu atžvilgiu čia yra jau "lavonai". Neapsimoka stengtis kelti "nabašnykus". Nesame stebukladariai ir neturime tiek laiko, kad jį galėtumėm bandymams stebuk-

MŪSŲ STUDENTAI AMERIKOJE

Rimvydas Pranas Šilbajoris gerai kalba!

Prieš porą savaičių CAME-RICA žurnale pasirodė idomus iliustruotas straipsnis apie Antioch koledžo adoptuotus DP studentus, kurių vienas latvis, Egons Tons, kitas — lietuvis, Rimvydas-Pranas Šilbajoris, 24 m. amžiaus, gimęs Kretingoje.

Abiejų paduota trumpa biografija ir pasikalbėjimai su jais. Iš tų pasikalbėjimų atrodo, kad abu tie vyrukai "ne pėsti", ypač Šilbajoris.

Po šiokių ir tokių klausimų, kaip paprastai, tenka atsakyti ir į klausimą, kaip patinka Amerika. Šilbajoris nepasitenkino paprastu atsakymu, iš mandagumo, kaip dažnas kartais stengiasi, vos kelias savaites pavėdęs Ameriką, jau pasirodė didesniu amerikiečių už čia visą amžių išgyvenusius.

Ji pareiškė:

— Man patinka Amerika, bet aš čia kartais pasijuntu ir pri-trenktas, ypatingai čia, Antioche. Tiesiog keista matyti čionykštį optimizmą ir žmones, kurie jaučiasi laimingi. Jie tiki tokiais dalykais, kuriais niekas

nebetiki Europoj, ypač tremtinių stovyklose.

— Be to, aš negaliu apsiprasti su čionykščiu socialiniu žmonių santykiavimu. Mums atrodo nepaprasti čionykščiai pasimatymai. Pas mus namie, būdavo, jeigu yaikinas rodosi drauge su mergina, tai tik tada, jeigu yra kas nors rimta...

Paklaustas, ar jis čia turi pasimatymų su merginomis, Šilbajoris nusišypsojęs ir po trumpo suabejojimo pareiškė: — Kad parodyčiau, koks aš tebeesu europietis, aš jums to nepasakysiu...

Iš straipsnio matyti, kad Šilbajoris ir Tons gauna kuklią stipendiją, po \$1,000 metams, kurios esamose sąlygose jiems užtektų apsirūpinti studijoms reikalingais dalykais ir pragyventi. Be to, jie galės gauti darbo vietos kooperatyve ir dar šiek tiek uždirbti. Šilbajoris studijuoja Amerikos civilizaciją, prancūzų ir anglų kalbas, filosofiją.

Antioch koledžas, atrodo, šiais savo kolegomis labai patenkintas.

NAUJAUSI NAUJAKURIAI

Šių metų apkrčio 28 d., laivu "General Ballou" į New Yorką atvyko šie lietuviai tremtiniai:

Bagdonavičius Alfonsas — New York, N. Y.
Bendoravičius Vytautas, Bar-bora — Bakersfield, Calif.
Benkuskas Henrikas, Juozefa, Giedrutė — Chicago, Ill.
Buda Mykolas — Chicago, Ill.
Čepulis Algimantas — Worcester, Mass.

Barauskaitė Danutė — Barre Plains, Mass.
Bulkaitis Ona — Philadelphia, Pa.
Čepaitis Juozas, Agota, Ona — Cicero, Ill.
Draudauskas Stasė, Antanas, Irena, Eduardas — Cleveland, Ohio.

Dubauskas Bronius, Elena — Chicago, Ill.
Eidukevičius Magdalena — Avon Lake, Ohio.
Francienė Franciska — Chicago, Ill.
Gaidžiūnas Boleslavas, Nastazija, Rūta, Kęstutis — Avon Lake, Ohio.
Gelumbauskas Jonas, Teodora, Bronius, Vladas — Chicago, Ill.

Jakimavičius Vladas — Brockton, Mass.
Janušauskas Leonas — Bradley, Ill.
Janušaitis Pranas, Elena, Laimutė, Joana — Waterbury, Conn.
Jasinskis Kazys — Chicago, Ill.

Juodaitis Pranas, Teofilė, Pranas, Just. — Worcester, Mass.
Kentra Bronius — Chicago, Ill.
Kiudulienė Darata — Hartford, Mich.
Kuklierienė Ursulė — Great Neck, N. Y.
Meškauskas Jonas — Cleveland, Ohio.

lus padaryti. Gyvuosius reikia palaikyti, stiprinti, patiems reikia daugiau gyvybės parodyti.

Gyvename išsiblaškę, gana toli vieni nuo kitų. Kam mums būtinai dideliais būriais rinktis? Vartokime "celių" sistemą, susirinkime mažais būriais, diskutuokime, galvokime.

Dabar mes organizuojame didelius seimus. Išleidžiame, pavyzdžiui, kokias 40,000 dolerių kelionėms ir viešbučiams tam, kad suvežtume bent 15,000 dolerių veikimui finansuoti. Kažin, ar tai ne per brangu?... Gal kartais ir reikia didelių susirinkimų, bet mažomis grupėmis dirbdami kažin ar ne daugiau padarytume...

PAVYZDINGAS DARBAS

Najakuris per amerikiečių laikraščius skelbia bolševikų darbus Lietuvoje

Daytone neseniai apsigyveno ka tik iš Vokietijos atvykęs lietuvis laikraštinkas **Leonardas Valiukas**, Pastebėjęs, kad Amerikos žmonės labai menką teturi supratimą, kas tai yra bolševikai, netylėjo, bet tuojau ėmė rašyti laiškus į abiejų čia išeinančių dienraščių redakcijas, atremdamas kitų straipsnių klaidinančias mintis ir nurodydamas, kaip ištikrųjų bolševikai elgiasi Lietuvoje bei kituose jų užimtuose kraštuose.

Tie laišukai dedami skaitytojų atsiliepimų skyriuje ir yra labai plačiai skaitomi.

Atsiranda ir priešingų atsiliepimų, bet L. Valiukas, puikiai žinodamas padėtį ir daugybę konkrečių faktų, tuos priešingus atsiliepimus labai lengvai ir įtikinančiai atremia.

Turime pasveikinti drąsų ir ryžtingą tautietį už tokį darbą.

Tuo pavyzdžiu turėtų pasekti ir kiti naujakuriai, kurie jau sugeba paskaityti angliškų laikraščius. Jeigu jiems patiems dar sunku suredaguoti laiškus angliškai, tai jie galėtų paieškoti senųjų gyventojų tarpe, kurie padėtų. Svarbu faktų žinojimas ir mokėjimas juos tinkamoje vietoje išskirti. Jei į didžiuosius laikraščius sunku patekti su straipsniais, tai su trumpais, bet faktais paremtais laiškais sunku gauti vietos laisvų skyriuose, o juos kaip tik labai daug kas skaito.

Tad sekite visi L. Valiuko pavyzdžiu ir naudokitės kiekviena proga pasakyti teisybę apie tikrąją Lietuvos padėtį.

Jeronimas A. Urbonas.

Bytautienė Luba — Wocoboc, N. Y.

Čiužas Stasys, Juzė, Rimantas — Chicago, Ill.

Demereckis Jonas, Izabelė, Vytautas, Leonas — Chicago, Ill.
Eimantas Konstantinas — Chicago, Ill.

Indreika Alfonsas, Kazimiera, Valerijonas, Dalia — Gary, Ind.

Jakštys Juozas — Custer, Mich.
Jankus Jonas — New Britain, Conn.

Janušauskienė Marija — So. Boston, Mass.

Jasdauskas Franz — Chicago, Ill.

Korsakas Marija, Romualdas — Lakeville, Conn.

Kronas Robertas, Konstancija, Romualdas, Elena — Chicago, Ill.

Krusnauskas Motiejus, Stefa — So. Boston, Mass.

Kubaitis Vladas — Willow Spring, Ill.

Lenkauskas Edmundas — Paw Paw, Mich.

Makarauskas Povilas, Valerija, Elena — Philadelphia, Pa.

Makarevičienė Konstancija — Chicago, Ill.

Maracinskis Povilas — Frankfort, Ill.

Makutėnas Stasys, Kunigunda — Indianapolis, Ind.

Malukas Ildefonsas — Kennebunk Port, Maine.

Margis Jurgis, Katarina, Lili, Heinas, Jurgis — Worcester, Mass.

Marma Pijus, Marijona, Genovaitė — Chicago, Ill.

Micuta Albinas, Ona, Danutė, Ramutė, Rasa — Lancaster, Ohio.

Petkelis Antanas, Petronėlė, Dziugas, Laimė — Brockton, Mass.

Pimpė Alfonsas, Ksavera — Waterbury, Conn.
Pleckaitis Veronika, Ona — Detroit, Mich.
Prancevičius Kostas — Chicago, Ill.
Pustelnikas Antanas, Genovaitė — (Perkelta į 7-tą pusl.)

Aš Tavo Bičiulė Knyga!

Pranešame gerb. Tautiečiams, kad nuo š.m. spalio 15 d. leidyklos PATRIA Generalinė atstovybė JAV pradėjo lietuviškos knygos, leidyklos leidinių, platinimo darbą šūkiu — "Aš tavo bičiulė knyga"

Grožinė literatūra.

1. Jurgis Jankus.....	Naktis ant morų.....	\$ 2.00
2. Stepas Zobarskas.....	Savame krašte.....	2.00
3. Vincas Ramonas.....	Kryžiai.....	2.00
4. L. R. Tremtyje Metraštis.....	Tremties metai.....	3.00
5. Stasys Santvaras.....	Laiškai palaužtom būrėm.....	1.25
6. Antanas Skėma.....	Nuodėguliai ir kibirkštys.....	1.85
7. Petrė Orentaitė.....	Marti iš miesto.....	1.00
8. Balys Gražulis.....	Brydė rugiuose.....	2.00

Ivairūs leidiniai

1. Dr. J. Balyš.....	Tautosakos skaitymai.....	\$ 2.00
2. Viktoras Gailius.....	Vokiškai - lietuviškas žodynas.....	3.00
3. Pranas Naujokaitis.....	Lietuvių literatūros istorija.....	2.00
4. Dr. A. Šapoka.....	Lietuvos istorija.....	3.00
5. Lietuvių kalba, jos raida ir susidarymas.....		0.50
6. Mūsų protėvių pažiūros į mirtį ir sielą.....		0.30
7. Vik. Kamantauskas.....	Prancūzų kalbos vadovėlis.....	0.75
8. Vik. Kamantauskas.....	Ispanų kalbos vadovėlis.....	0.50
9. Lietuvos žemėlapis.....		0.50

Jaunimo literatūra.

1. Vytautas Tamulaitis.....	Sugrįžimas.....	\$ 1.00
2. Stasys Laučius.....	Po pilkaisiais debesėliais.....	0.75
3. Jonas ir Adolfas Mekai.....	Knyga apie karalius ir žmones.....	0.50
4. Stepas Zobarskas.....	Brolių ieškotoja.....	1.00
5. Vytė Nemunėlis.....	Tėvų nameliai.....	0.75
6. Vytė Nemunėlis.....	Mažoji abecėlė.....	1.00
7. Stepas Zobarskas.....	Aušrelė (I dalis).....	1.25
8. Stepas Zobarskas.....	Per šaltį ir vėją.....	0.30
9. Stepas Zobarskas.....	Ganyklų vaikai.....	1.00
10. Stepas Zobarskas.....	Riestaūs sūnus.....	0.75

Knygos svetimomis kalbomis.

1. Stepas Zobarskas.....	Das Lied der Sennen.....	\$ 1.25
2. Prof. Dr. V. Jungfer.....	Litauischer Liederscheit.....	0.75
3. Prof. Dr. V. Jungfer.....	Litauen, Antlitz eines Volkes.....	2.00
4. Juozas Pašlaitis.....	Hearken Then Judge.....	0.25
5. Maurice Scherer.....	Petrus Kiaulėnas.....	2.00

Reikalauti ir pinigų arba pašto Money orderį siųskite Leidyklai PATRIA, Stamford, Conn., 45 St. Johns Pl.

Generaliniai Igaliotiniai J.A.V.
Vyt. Mazoliauskas Jonas Rutkauskas

CLEVELAND
IR APYLINKĖSE

STASYS BARANAUSKAS

prieš trejetą mėnesių į Ameriką atvykęs jaunas, bet nepaprastai gerai visų vertinamas dainininkas, tenoras, gruodžio 18 dieną dainuos Lietuvių Radijo Valandos rengiamame koncerte Public Hall Mažosioj Salėj. Drauge dalyvaus dainininkė Juzė Kristolaitytė ir pianistė Birutė Smetonienė. Manoma, kad tai bus vienas iš žymiausių meno įvykių Clevelando lietuvių gyvenime.

BALF'O VAKARAS ŠI KARTĄ
VIDUTINIŠKAI TEPASISEKĖ

Pereitą trečiadienį, Padėkos, Dienos išvakarėse, į BALF'o vakarą susirinko ne tiek daug publika, kaip paprastai paskutiniu laiku susirenka. Lietuvių salė buvo apypilnė, bet ne visiškai pilna.

To priežastis ne tik trečiadienis, bet gal ir tai, kad daugeliui nebuvo tikrai aišku, kada gi numatyta pradžia. Bilietuose buvo nurodyta 6:30, šiaip žmonės kalbėjo apie 7:00, o spaudai visai nebuvo praneštas laikas... Todėl žymi dalis publikos atėjo tik apie 7:30, o programa buvo pradėta apie 7:40...

Pirmoje programos dalyje buvo VI. Brazilio parengta vaizdų eilė, pavadinta bendru vardu "Be tėvynės". Išlikusiųjų tai buvo įvairių eilėraščių deklamacija, atlikta kombinuotai, paskirsčius deklamatoriams tai po visą eilėraščių, tai po vieną posmą, tai deklamuojant iš karto keliems vienan balsan. Toms deklamacijoms buvo duoti atitinkami paveikslai scenoje — dekoracijos arba scenarijai. Deklamacijų protarpiais užkulisuose dainavo choras.

Sumanymas didelis, bet įvykdymas nebuvo pasisekęs ir gal net negalėjo čia pasisekti.

Visų pirma, kada teatre rengiami paveikslai su šviesos įspūdiu, kada paveikslas pakeičimo metui visai užgesinama šviesa, reikia, kad tam būtų tinkamos ir aplinkybės. O čia — scenoje šviesa užgesinama, bet į salę veržiasi šviesos iš gatvės... Scenoje siekiama kurių nors garsinių įspūdių, o tuo tarpu iš gatvės girdėti automobilių signalai, urzgimas ir "strytkarių" bėdėjimas...

Aukštos teatrinės technikos reikalaujantieji sumanymai ne šioje salėje turi būti bandomi.

Dėl šitų trūkumų sunku buvo susidaryti net įspūdį apie patį tų vaizdų — deklamacijų turinį. Bendra mintis taip ir įsivėlė kaž kur, liko nepagauta. Publika, ilgai laukusi pradžios, turėjo daugiau laukti, negu klausyti.

ik koks čia yra ryšis tarp tų visų ištraukėlių. Tad atmintį ir pasilikti tik puiki deklamacijos forma, bet ne turinys.

Nuo šios vietos publika jau pradėjo justis pasitenkinimą. Neapvykę jai ir prakalbos, kurios iš anksto nebuvo skelbtos, tad daugeliui ir netikėtoms. O juk tai gana retas dalykas, kada į pramogą įpintos prakalbos publikos mielai sutinkamos.

P. J. Ziūrys trumpai, bet ryškiai supažindino publiką su apsilankiusiu į vakarą generolu P. Plechavičium. Gen. Plechavičius, paminėdamas, kad tą dieną kaip tik yra Lietuvos Kariuomenės šventė, pasakė ta proga trumpą kalbą. Ir supažindinimas, ir gen. P. Plechavičiaus kalba buvo sutikta, pertraukiamai ir palydėta labai karštais publikos plojimais. O po tos kalbos — labai vietoj — A. Mikulskio vadovaujamas vyrų netas padainavo keturias lietuviškas kariškas dainas, kurios įkaitino publikoje tikrą entuziazmą ir dar kartą pateisino priežodį, kad viskas gerai, kas gerai baigiasi...

Po programos, kaip paprastai, buvo šokiai ir apsilankymai bufete. Ar turėjo ir kiek turėjo BALF'as iš to vakaro pelno — lauksime rengėjų pranešimo.

PASKAITOS CLEVELANDO
LIETUVIAMS

Pereitą penktadienį, gruodžio 25 d., 7:00 val. vak., Norwood Library patalpose, 6401 Superior Ave., įvyko pirmoji Kultūros Fondo Clevelando skyriaus rengiama paskaita.

Klausytojų šį kartą susirinko apie 25. Daugelis apgailestavo, kad paskaitų laikas sutampa su lietuviškos radijo programos laiku. Ne visi ryžosi dėl paskaitos praleisti vienintelę savaitę proga lietuviško radijo pakausyti. Paskaitų rengėjams reikės ieškoti išeities... Nors jį rasti nebus lengva, kadangi kitu laiku sunku gauti patogią vietą paskaitoms.

Įvedamajame žodyje Ign. Ma-

linauskas pabrėžė, kad daugumai iš mūsų turime gana progų pamankštinti savo raumenis, bet neturime kur nei kada pamankštinti savo smegenų. O to irgi reikia... Dažnesnės paskaitos kaip tik tą progą suteikia.

Pirmąją paskaitą skaitė inž. P. J. Ziūrys. Rodos, nuomonė po paskaitos buvo visų vienoda — paskaita buvo įdomi, tiek įdomi, kiek ne visi net ir tikėjosi...

Eilė šios paskaitos minčių dėdama Naujakurių skyriuje, 5 pusl., kadangi daugumas tų minčių liečia pirmąjį eilę naujakuriams išsidėmusius dalykus. Bet ir kitiems patartina žvilgtelėti į tas mintis.

Šį penktadienį, gruodžio 2 d., 7 val. vak. ten pat bus inž. A. Damušio paskaita apie lietuvių pasipriešinimą prieš okupantus. A. Damušis, pats tose kovose aktyviai dalyvavęs, gali įdomių dalykų apie tai pasakyti.

Kitą penktadienį J. Daugėlos paskaita apie laisvės idėjų demokratiniame santvarkoje.

PADEKA IR KVIETIMAS
AUKOTOJAMS

BALF'o 86-tas skyrius Clevelande renka aukas, kurias siunčia per Lietuvos Raudonąjį Kryžių siuntinėlius tremtiniais ligoniams, pirmąjį eilę džiugininkams. Iki šiol už surinktas aukas, kaip jau buvo pranešta, išsiųsta 162 svarai įvairių maisto produktų.

Tam reikalui iki šiol aukoj: Vyčių 25-toji kuopa \$10.79, Alekas Banys 10.21, BALF'o 86-to skyr. valdyba 6.00, K. S. Karpus 5.00, Grauzinis 3.00, Vincas Debesys 1.00, Adomas Padegimas 1.00, Florijonas Saukevičius 1.00, Antanas Šimkūnas 1.00, Karolis Cicėnas 1.00, Stasys Jonyla 1.00, Alfonsas Kubilius 1.00, V. Minkūnas — maisto produktais 5.07, Telyčėno šeima — m. prod. 2.43

DAYTON, OHIO

SENIAI TOKIO KONCERTO NEBUVO

Š. m. lapkričio 20 d. ne tik Daytono, bet ir kaimyninių miestų (Springfieldo, Cincinnati) lietuviai susirinko į nedidelę parapijos salę paklausyti Daytono choro ir orkestro koncerto.

Koncertas pradėtas punktualiai 6:30 val. Lietuvos kariuomenės įsikūrimo paminėjimu (kalbėjo kun. V. Katarskis). Žuvusieji nepriklausomybės kovose Lietuvos kariai pagerbti susikauptimo minute. Trumpas paminėjimas užbaigtas JAV ir Lietuvos himnais, kuriuos sugrojo B. Pakšto orkestras (7 asmenų), giedojo choras, vedamas Pr. Ambrozaičio, ir visi svečiai.

Koncertą pradėjo B. Pakšto orkestras, sugrodamas E. Waldeuffello "Čiuožėją". Po to I. Pakštaitė padėkavo Pr. Vainamui. Tiesiog nuostabių įvairių žvėrių balsus atvaizduodama, sakmų gabaliukų rinkinį padėkavo J. Damušienė. Nors meninės programos vedėja — pranešėja Kudokienė savo uždavinį atlikusi labai simpatinčiai ir įspėjo, kad čia nebus jokio cirko ir žvėrių bei paukščių nepamatysit, vis dėlto deklamatorės balso įvairumai, tur būt, kiekvienam sukėlė visų pamintų gyvūnų paveikslus, nuo liūto ir asilo iki pelės ir žvirblio imtinai...

Tik ir vėl bėda. Net ir gana gerai žinant sakmes, kurių išleka kur, liko nepagauta. Publika, ilgai laukusi pradžios, turėjo daugiau laukti, negu klausyti.

Bene didžiausio pasisekimo

Balčiūnas — m. prod. 1.60
K. Gaizutis — m. prod. 1.47
Al. Gudeliene — m. prod. 0.85
Viso : \$52.92

Visiems aukavusiems BALF'o 86-to skyriaus valdyba nuoširdžiai dėkoja.

Čia norėtusi išskirti faktą, kad ir Amerikos lietuvių jaunomėnė, niekad Lietuvos nemačiusi, savo aukomis per Vyčių 25tą kuopą ar paskirai (Stasys Jonyla) su malonumu prisidėjo prie šio gražaus darbo.

Atskira padėka priklauso Vincui Debesiui, kuris ne tik pinigais šį sumanymą parėmė, bet savo naują automobilį visus siuntinius nuvežė į pastą ir sugaišo apie porą valandų brangaus laiko iki visi visi formalumai pastė buvo atlikti.

Tuo aukų rinkimas siuntiniams nėra baigtas, nes dabar įplaukiančios aukos bus panaudotos tokiems pat maisto siuntiniams, kurie bus įteikti ligoniams Vokietijoje Vasario 16-tos Dienos šventės proga.

Todėl visi clevelandiečiai kviečiami neatsisakyti paremti šį labdarinę darbą.

V. Minkūnas

PAŠTININKŲ BOKSAS

Clevelando pašto tarnautojai per Tris Karalius, 1950 m. sausio 6 d., Central Armory, salėje rengia bokso rungtynių vakarą, kurio pelnas skiriamas paštininkų poilsio bei sporto parengimams ir 1951 metų konvencijai finansuoti.

Ar nori,
kad Lietuvių Dailės Paroda
ateitų į Tavo koloniją?

Nuo lapkričio 27 dienos Lietuvių Dailės Paroda pradėjo persitvarkymo laikotarpį. Jos uždaviniai New York'e laikomi jau baigti. Ją aplankė per 30,000 žmonių. Bet tik nedidelė Amerikos lietuvių dalis tegalėjo ją pamatyti, nes retas iš tolimesnių kolonijų tegali pasiekti New Yorką. Todėl parodos rengėjai nusistatė gabenti parodą beveik į kiekvieną didesnę lietuvių koloniją. Ta pačia proga bus ruošiamos ir lietuvių kolonijų tautodailės parodos.

Tuo tarpu dar negalima pasakyti, kurioj kolonijoje bus pirmasis parodos pasirodymas; bet anksčiau ar vėliau ji ateis į kiekvieną lietuvių koloniją.

Parodos rengėjai tiki, kad tokiai lietuvių dailės kelienei pritars visi Amerikos lietuviai. Kad būtų galima tą sumanymą įvykdyti sėkmingai, reikia piniginių paramos. Už tai gruodžio mėnuo skelbiamas Lietuvių Dailės Parodos vajaus mėnuo. Vajaus šūkis: ar nori, kad Lietuvių Dailės Paroda ateitų į Tavo koloniją.

Tą mėnesį visi lietuviai prašomi paremti parodos keliene po Ameriką. Tegul neatsako nei vienas neigiamai į parodos rengėjų prašymą. Duokime ne po daug, bet duokime visi.

1950 m. sausio 1 dieną bus įvykdytas L. D. Parodos bilietų laimėjimas. Visi, kurie yra parodą parėmę arba gruodžio mėnesį parems pinigineis aukomis, gaus atitinkamą skaičių bilietų, kurie dalyvaus laimėjime trijų dalykų: televizijos aparato, radijo aparato ir karo bono (šimto dolerių vertės). Todėl tuojau siųskite parodai kad ir mažiausią auką ir gausite bilietus laimėjimui.

Visi parodos bilietų platintojai prašomi jau dabar siųsti sekretoriatui bilietų šakneles ir pinigų, nelaukdam paskutinės dienos — gruodžio 27 d.

Parodos sekretoriato adresas:

Lithuanian Art Exhibit,
Hotel Claridge,
44th St.,
New York, N. Y.

Katrie "geresni" --
naciai ar komunistai?

Atsakymo į šį klausimą dažnai klausiate pas tuos, kurie matė vienus ir kitus. Ir susilaukiate įvairių atsakymų... Tad nežinote, kur gi tikroji teisybė...

GERIAUSIA — NUSPRESKITE PATYS!

Apie komunistus — bolševikus jau daug esate girdę ir skaitę. Apie nacius mažiau. Tad paskaitykite

Balio Gaidžiūno

parašytą knygą —

PAKELIUI Į MIRTĮ

kurioje aprašomi jo paties pergyvenimai vokiečių kalėjimuose. Paskaite, tikrai patys galėsite matyti, katrie "geresni"...

Tos knygos autorius

yra vienas iš Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto kūrėjų. Tas komitetas buvo įkurtas Lietuvoje, 1943 metais, vokiečių okupacijos laikais. Dėl kovojimo už Lietuvos išlaisvinimą iš svetimųjų vergijos, šios knygos autorius, kaip ir eilė kitų Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto narių, nacių buvo suimtas, išvežtas į Vokietiją ir jau TIKRAI BUVO PAKELIUI Į MIRTĮ, nuo kurios jį išgelbėjo tik Amerikos kariuomenė. Po to šios knygos autorius vėl stojo į darbą Vyriausiame Lietuvos Išlaisvinimo Komite to ir tam paaukojo daugiau kaip ketverius metus.

Dabar netrukus šios knygos autorių matysime savo tarpe!

Jis atveža mums didžiulę filmą iš tremtinių gyvenimo, kurią pats pagamino ir, tikimės, netrukus galės mums parodyti. Ta proga susipažinkime su juo arčiau, perskaitydami jo pergyvenimų aprašymą nacių kalėjimuose. Ta knyga yra ne tik asmeninių pergyvenimų aprašymas, bet svarbus ir įdomus DOKUMENTAS apie vieną iš sunkiausių mūsų tautos gyvenimo laikotarpių.

Norintieji įsigyti šią knygą, rašykite laišką šiuo adresu:

DIRVA, 6820 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio.

Laiške aiškiai išrašykite savo adresą ir pridėkite tik vieną dolerį — knygą tuojau bus Jums pasiųsta paštu.

CLEVELAND APYLINKĖS

BUFFALO LIETUVIAI DEKO- JA MUSŲ ŠOKĖJAMS

Vienas iš Buffalo lietuvių, jau 35 metai gyvenęs Amerikoje, mums rašo:

"Mes, Buffalo lietuviai, reikiame nuosirdžią ir didžiausią padėką gerb. A. Mikulskiui ir visiems šokikams, dalyvavusiems spalio m. 18 d. International Institute surengtoje tautinių šokių šventėje, kuri įvyko didžiausiame ir gražiausiame Buffalo viešbutyje, Hotel Statler.

Dalyvavo dešimties tautų šokėjai, pasipuodę savo tautiniais drabužiais ir senovės papuošalais.

Lietuviai gavo pirmą vietą, vokiečiai - bavarai - antrą ir meksikiečiai - trečią. Mūsų tautiniai šokiai atrodė smagesni, linksmesni ir ypač jaunimui artimi prieš širdies. O publika tą vakarą jie taip sužavėjo, jog maniau, kad svetainė plyš nuo aplodismentų.

Aš mačiau, kad ne vienam iš mūsų tautiečių ištryško džiaugsmo ašaros, kai mūsų šokikai pasirodė tarp kitų tautų taip atsižymėdami nepaprastu grožiu, smarkumu ir mokėjimu šokti.

Labai patartina tą matyti ypač tiems, kurie savo tautos tinkamai neįvertina. Tai yra didelė pamoka - matyti kitus ir savuosius jų tarpe. Tik tada galim pamatyti, ko mūsų tautos kultūra ir gabumai yra verti.

Buffalo nedaug lietuvių. Yra jų ir sulenkėjusių, dalis nesusipratę, pasitaiko net tokių, kurie bando net apjuodinti ir šmeižti lietuvių branginančius tautiečius, kad jie bėgtų nuo lietuvių ir nuo lietuviškų organizacijų. Manau, kad naujai atvažiuojantys jaunimas parodys

jiems jų paklydimą ir jie susipras, arba turės pasitraukti iš jiems priklausančią vietą.

Šitas apsilankymas bus daug prie to prisidėjęs. Visi, kurie matė, buvo labai patenkinti ir ilgai nenorėjo skirstytis, linkminosi iki 3 val. ryto.

Buffalo lietuviai svečius labai mieliai priėmė, padėjo jiems kitą dieną aplankyti Niagaros krioklį.

Dar kartą tariame nuosirdžių ačiū šokikams už tokių puikų gyvenimą mūsų kultūros ir mūsų tautos vardo".

NAUJAUSI NAUJAKURIAI

(Atkelta iš 5-to pusl.)

tė, Antanas - Orland Park, Ill.

Paukštys Kazimieras, Jadvyga, Kęstutis, Gražina - Chicago, Rauchas Emilija - Hartford, Conn.

Sabickienė Magdalena - Minersville, Pa.

Sakalauskas Jonas - Chicago, Širmulis Adomas, Veronika, Monika, Raimundas - Chicago, Skripkauskaitė Bronė - Jamaica, L.I., N. Y.

Slepokovaitė Dunia - W. Hapstead, N. Y.

Sveinickas Henrikas, Dagmara - Wacubuc, N. Y.

Tautkus Klemensas, Aleksandra, Alfredas, Rūta - Chicago, Ill.

Tamulynas Anupras - Brooklyn, N. Y.

Ugianskis Cesaris, Romanas - Whitehall, Mich.

Vaičaitienė Stefanija - South Barre, Mass.

Vaitkevičius Edmundas, Stasė, Vytautas, Ginta - Waterbury, Conn.

Valavičius Gražina, Arūnas - Colchester, Conn.

Vekteris Vincas - Bridgeport, Conn.

Žlioba Jeronimas - Chicago, Ill.

ŠEŠIOS DIENOS

pasaulio politikoje

(Atkelta iš 3-čio pusl.)

LAPKRIČIO 26

Kinijos delegacijos pirmininkas Jungtinių Tautų Organizacijoje, kalbėdamas savo vyriausybės vardu, ne tik prašė Jungtines Tautas atvesti komunistų reikalavimus, kad jiems būtų pripažinta teisė kalbėti Kinijos vardu, bet ir iškėlė formalų skundą prieš Sovietų Sąjungą už pažeidimą J. T. Organizacijos statuto bei sudarymo pavojus pasaulio taikai, remiant komunistų sukilimą ir laužant jau po karo duotus iškilmingus pasižadėjimus.

Višinskis pareiškė, kad dabartinė Kinijos delegacija esanti "fiktyvios vyriausybės fiktyvi delegacija". Tai pareiškęs, jis visiškai ignoravo Kinijos delegacijos pareiškimą.

Jungtinių Tautų Politinė ir Saugumo komisija atmetė sovietų pasiūlymą sudaryti "Penkių Didžiųjų Pakta" ir priėmė rezoliuciją, kuri numato būdus taikai išlaikyti bendro tarptautinio bendradarbiavimo keliu.

Izraelio užsienio reikalų ministras atmetė kompromisinį pasiūlymą Jeruzalės miesto administravimui padalinti. Izraelio vyriausybė reikalauja visą Jeruzalę naujaiems palikti Izraelio kontrolei.

Socialdemokratų partija Vakarų Vokietijoje paskelbė griežtą kovą Adenauerio vyriausybei, vadindama ją autoritarine. Socialdemokratų vadas dr. K. Schumacher pašalintas iš parlamento "penkiolikai" posėdžių už nusižengimą posėdžių tvarkai.

Prancūzijos vienos dienos generalinis streikas praėjo be ypa-

tingų gyvenimo sutrikimų. Ne visi darbininkai streikavo.

LAPKRIČIO 27

Prancūzija ir Lenkija kaltina vieną kitą už šnipinėjimo tinklų organizavimą vieny pas kitus. Prancūzijos ambasadorius Varšuvos vyriausybei pareiškė, kad abiejų kraštų santykiai yra suirę "iki tokio laipsnio, kad galima numatyti blogiausią rezultatą".

Jungtinių Valstybių Apsaugos Sekretorius Johnson išskrido į Europą dalyvauti ten vykstančiuose pasitarimuose, kuriuose svarstomi Atanto Pakto pasirašiusių kraštų apsigynimo planai. Generalas Bradley, Amerikos karinių pajėgų jungtinio štabo viršininkas, jau anksčiau yra išvykęs į tuos pasitarimus.

LAPKRIČIO 28

Kinijos komunistų kariuomenė jau visiškai artinasi prie Čunkingo - paskutinio didesnio miesto komunistų dar neužimtoje Kinijoje. Čia paskutiniu laiku buvo senosios vyriausybės būstinė. Nemažoma, kad Čunkingas galėtų būti rimtai ginamas ir jis greičiausiai po vienos kitos dienos bus komunistų užimtas. Kinijos vyriausybė jau kraustosi toliau.

Buvęs Amerikos ambasadorius Jugoslavijoje pareiškė, kad Tito susipykimas su Maskva yra visai rimtas ir tai yra labai nemalonūs smūgis Maskvai, tačiau doktrinos atžvilgiu Jugoslavija yra lygiai taip pat komunistiška, kaip ir buvusi.

KAIP YRA SU LIETUVIŲ KALBOS VADOVU

Skelbiu Lietuvių Tremtinių Bendruomenės (LTB) Centro Komiteto 1949 m. lapkričio 11 d. raštą:

1. Lietuvių Kalbos Vadovo spausdinimo darbas vyksta ir tikimasi, kad šis apie 700 puslapių veikalas bus išleistas per pabaigos atspausdintas.

2. Veikalo spausdinimas vyksta Vokietijoje, anglų zonoje, Bielefelde, LTB Centro Komiteto atstovo priežiūroje.

3. Iki šio laiko iš Lietuvių Kalbos Vadovo prenumeratorių surinkta: Vokietijoje DM 10,691 ir užsienyje svetima valiuta apie DM 4,970. Tuo būdu Centro Komitetas yra šiuo metu surinkęs iš viso apie 15,661 DM.

Lietuvių Kalbos Vadovo išleidimas Centro Komitetui kaštuos apie 42,000 DM. Todėl Centro Komitetas yra labai susirūpinęs, prenumeratorių skaičių kiek galima padidinti.

4. Visus iki šiol Lietuvių Kalbos Vadovą užsiprenumeravusius Centro Komitetas, prašo nurodyti mūsų įgaliojiniams užsienyje tikslų savo adresą. Adresui pasikeitus, prašome jį tuojau pranešti.

5. Visus Lietuvių Kalbos Vadovą užsiprenumeravusius dar Vokietijoje ar Austrijoje ir vėliau išemigravusius, prašome pranešti LTB Centro Komitetui, Muenchen 27, Rauchstr. 20, Germany, US Zone, savo naują adresą. Užsiprenumeravusius Vokietijoje per bet kokią mūsų įstaigą ar spaudos platintoją, prašome nurodant adresą, pranešti kada, kur ir per ką Lietuvių Kalbos Vadovą užsiprenumeravo.

Lietuvių Kalbos Vadovo prenumeratos kaina 2,50 dol. Garbės prenumeratos kaina 10 dol. Užsakymus su pinigais siųsti šiuo adresu:

Juozas Audėnas, Gen. Igalot.
14 Townsend Street
Boston - Roxbury, Mass.

LIETUVOS ŽEMELAPIS
tuvos miesteliai, kaina 50c
kur pažymėta visi Lie-

MIRIMAI

MIRĘ IŠEIVIAI AMERIKOS LIETUVIAI

žinios apie mirusius Lietuvius šiame skyriuje talpinama dyka

RADVILIENĖ Jieva (Mankaitė), pusamžė, mirė rugpjūčio 28 d., Lowell, Ind. (Tauragės ap., Batakių par.) Amerikoje išgyveno 34 m.

TAMOSIUNAS Steponas, 73 m., mirė rugpjūčio 30 d., Chicago, Ill. (Panevėžio ap., Subačiaus par., žiliškių km.) Amerikoje išgyveno 40 metų.

VALENTIENĖ Jieva (Simėnaitė), pusamžė, mirė rugpjūčio 31 d., Chicago, Ill. (Vabalnių par.) Amerikoje išgyveno 44 metus.

ŠVILPA Juozapas, 60 metų, mirė rugsėjo 2 d., Chicago, Ill. (Panevėžio ap., Mieškių par., Bajoriškių km.) Amerikoje išgyveno 48 metus.

KLEINIUTĖ Ona, 36 metų, mirė rugsėjo 2 d., Chicago, Ill., kur buvo ir gimęs.

TARASKEVIČIUS Juozapas, 64 metų, mirė rugsėjo 1 d., Chicago, Ill. (Ukmergės ap., Taurajėnų par.) Amerikoje išgyveno 42 metus.

ŽILPA William, pusamžis, mirė rugpjūčio 31 d., Chicago, Ill. (Telsių ap., Lieplaukės pr., Vilkaičio Sodoj) Amerikoje išgyveno 39 metus.

PETRAVIČIUS Leonas, seno amž., mirė rugsėjo 4 d., Chicago, Ill. (Šiaulių ap., Luokės par.) Amerikoje išgyveno 44 metus.

KUIZINIENĖ Kazimieha (Bane-

vičiūtė), pusamžė, mirė rugsėjo 4 d., Chicago, Ill. (Papi- lės par.)

NORBUTAS Edvardas, 39 metų, mirė rugsėjo 3 d., Chicago, Ill., kur buvo ir gimęs.

PETRIENĖ Katarina, pusamžė, mirė rugsėjo 18 d., Chicago, Ill. Amerikoje išgyveno 38 metus.

PELECKIS Juozapas, pusamžis, mirė rugsėjo 18 d., Chicago, Ill.

USELIENĖ Marijona mirė rugsėjo 19 d., Chicago, Ill. (Mar- rijampolės ap., Amerikoje išgyveno 45 metus.

SAKALAUSKIENĖ Emilija (Rudvilaitė), 61 metų, mirė rugsėjo 21 d., Branch, Mich. Amerikoje išgyveno 40 metų.

KANTAUTAS Kastantas, pusamžis, mirė rugsėjo 20 d., Chicago, Ill. (Telsių ap., Plungės par., Užlieknio km.)

YUSIENĖ Monika (Šlažaitė), pusamžė, mirė rugsėjo 20 d., Chicago, Ill. (Tauragės ap., Skaudvilės par., Kalniškių k.) Amerikoje išgyveno 40 metų.

KLEIZIUTĖ Jieva (sesuo Vit- talija), 54 metų, mirė rugsėjo 5 d., Chicago, Ill., gimus Plenuose.

VALANČIUS Antanas, seno amž., mirė rugsėjo 5 d., Chicago, Ill.

ALISAUSKAS Kazimieras, 43 m., mirė rugsėjo 6 d., Chicago,

Ill., gimęs Minersville, Pa. ŽEKONIS Antanas, 67 metų, mirė rugsėjo 5 d., Chicago, Ill. (Alytaus ap., Miraslavo par., Pošnios kaimo) Amerikoje išgyveno 39 metus.

KUNDROTAS Zigmantas, 66 metų, mirė rugsėjo 8 d., Detroit, Mich.

VENSLOVAS Jurgis, 64 metų, mirė rugsėjo 10 d., Detroit, Mich.

SAIMONIENĖ Bertha mirė rugsėjo 15 d., Chicago, Ill., kur buvo ir gimęs.

POCIUS Ignacas, pusamžis, mirė rugsėjo 15 d., Chicago, Ill. (Šiaulių ap., Užvenčio par.) Amerikoje išgyveno 39 metus.

STATKUS Antanas, 60 metų, mirė rugsėjo 16 d., Chicago, Ill. (Raseinių ap., Jurbarko miesto.) Amerikoje išgyveno 43 metus.

JASNAUSKAS Mykolas, 77 m., mirė rugsėjo 15 d., Chicago, Ill. (Panevėžio ap., Naumiesčio par., Porų km.) Amerikoje išgyveno 55 metus.

DERVINSKIENĖ Marijona (Vanskė), 72 metų, mirė rugsėjo 18 d., Chicago, Ill. (Tauragės ap., Gaurės par., Eimantų km.) Amerikoje išgyveno 49 metus.

NALIVAIKA Stasys, pusamžis, mirė rugsėjo 16 d., Chicago, Ill. (Švenčionių ap., Palečių par., Girvinių km.) Amerikoje išgyveno 38 metus.

BUKŠNAITIENĖ Agota, 60 m., mirė rugsėjo 7 d., Brooklyn, (Kauno red., Viešintų par., Didžiuliškės km.) Amerikoje išgyveno 41 metus.

THE MAY CO.'S BASEMENT

Išpardavimas!

ŠVENTINIS PASIRINKIMAS!

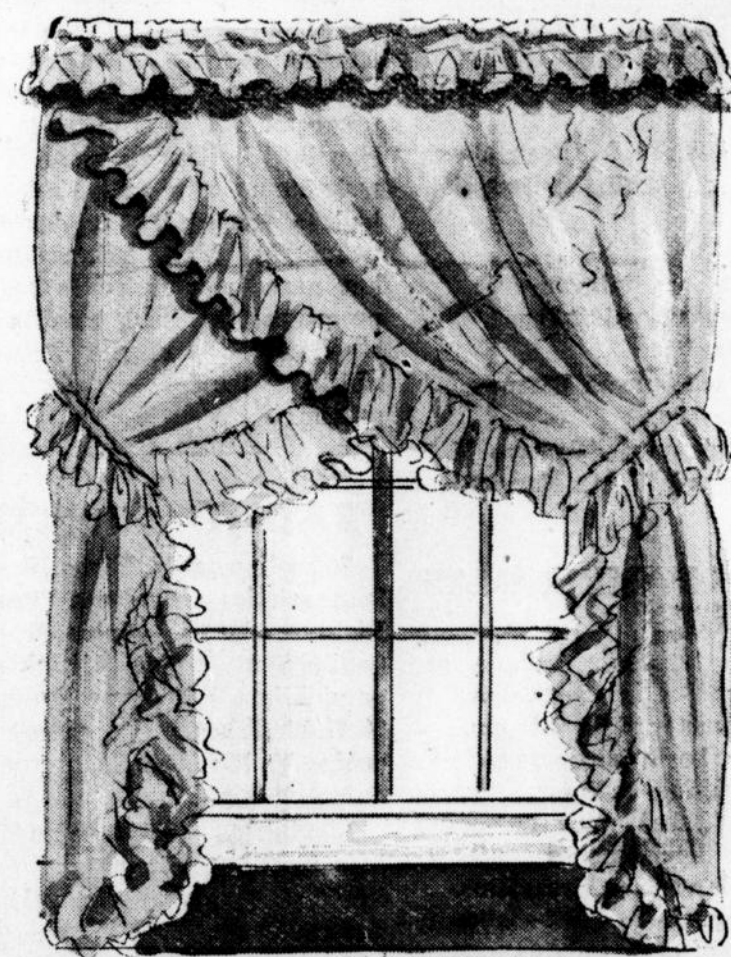
Rayon Markizeto

Priscilla Užuolaidos

3.98 96x90 colių
pora kiekv. poroj

Geros rūšies markizetinės švelnių "kiaušinio kiaušto" ar pastelinės rausvos, melsvos, žalsvos ar auksinės spalvos užuolaidos. Užuolaidų pora yra 96x90 colių. Lengvai skalbiamos, labai tinka Kalėdų dovanoms.

Galima užsakyti paštu ir telefonu CHerry 3000
Basement Curtain Department

Specialus pirkiny! TINKA DOVANOMS!

Mergaitėms 3-9 Apsiaustai iš Minkšto Vaikiško Šenilio

Dydžiai nuo 8 iki 14

Minkšti, malonūs vaikiško šenilio šilti apsiaustai šaltoms žiemoms dienoms. Pilno ilgio, plačiomis rankovėmis, su diržu. Išsirinkite iš geltonų, vyšniinių, mėlynų.

Galima užsakyti paštu ir telefonu CHerry 3000
Basement Girl's Wear Department

2.99

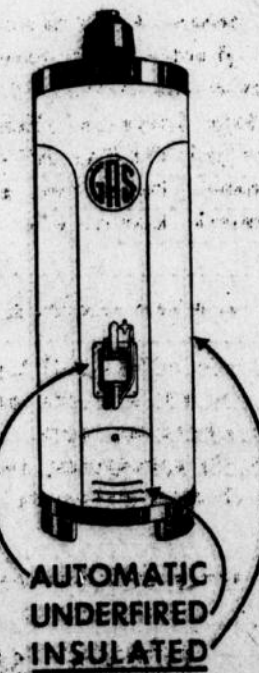
LAST ONE IN'S
A POLAR BEAR!

Tai buvo tikras Artikos lietus, kuris liko Tėtei, kai visa šeima buvo išsimadžiusi. Sluostydamas savo "žaisles odą" jis jaučiasi, kaip pabėgęs iš ekspedicijos į šiaurės polių. Nenuostabu, kad jis elgiasi, kaip lokys.

Bet vietoj šokinėjęs iki lubų, jis vėliau nusių į po grindų ir gerai pasižiūrėjęs į savo seną vandens šildytuvą. Būdamas geroj nuotaikoje jis galėtų su laikrodžiu rankoj įsitikinti, kiek laiko reikia, ligi jis sušyla nuo viršaus iki apačios.

Jis pamatytų, ko jam jau seniai reikia, tai yra, greit sušylančio gaminio vandens šildytuvo - automatinio, iš apačios šildomo, izoliuoto tipo, kuris tokiai daugybei šeimų suteikia akis atidarancio patyrimo ir kasdieninio patogumo.

AUTOMATIC
UNDERFIRED
INSULATED

Automatiniai, iš apačios šildomi, izoliuoti vandens šildytuvai su greito sušildymo įrengimu - gaminami visų žymesniųjų dirbtuvių - dabar jau gaunami.

The EAST OHIO GAS Company

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

CLEVELANDO LIETUVIAI MINI
Dr. Vincę Kudirką

Lapkričio 19 dieną, dr. V. Kudirkos mirties metinių dieną, suėjus lygiai 50 metų nuo jo mirties, Clevelando Dr. Vincę Kudirkos draugija surengė vainiko uždėjimą prie dr. V. Kudirkos paminklo Lietuvių Darželyje. Paveiksle matome minėtos draugijos atstovą A.S. Praškevičių dedantį vainiką. Šis paminklas yra vienintelis dr. V. Kudirkos paminklas Amerikoje, o dabar gal ir vienintelis išlikęs jo paminklas visame pasaulyje.

Šį sekmadienį, gruodžio 4 dieną, 7:00 val. vak.

LIETUVIŲ SALEJE
Lietuvių Kultūros Fondo Clevelando Skyrius
rengia

Dr. Vincę Kudirkos paminėjimo vakarą

Programa

Dr. V. Kudirka — literatas skaito St. Barzdukas
Dr. V. Kudirka — visuomenininkas skaito J. Daugėla
Iš dr. Vincę Kudirkos raštų:

"Varpas" — eilėraštis
"Viršininkai" — (ištrauka) vaidinimas
"Žemės Dulkės" — (ištrauka) vaidinimas
"Ne tas yra didis" — eilėraštis
"Lietuva Tėvynė mūsų" — Lietuvos Himnas

Atlieka scenos mėgėjų grupė
Muzikinę dalį paruosė Alf. Mikulskis, sceną dekoravo K. Žilinskas, dr. V. Kudirkos portretą piešė M. Nasvytis

LIETUVOS KARIUOMENĖS PAMINĖJIMAS CLEVELANDE

Lapkričio 23 dienos, Lietuvos kariuomenės "gimtadienio" specialaus paminėjimo Clevelande nebuvo rengiama. Tačiau toji šventė buvo paminėta dviem atvejais:

1. BALFo vakare, lapkričio 23 dieną,
2. Lietuviškojo radijo programoj, lapkričio 25 dieną.

BALFo vakare Lietuvos kariuomenės metinė šventė buvo atžymėta generolo Plechavičiaus kalba, kuris daugelio lietuvių, Lietuvos net nemačiusių, akyse yra vienas iš Lietuvos kariuomenės simbolių, — karys, apie kurį daug kalbama, beveik legendos kuriamos. Asmuo, kurį vieni dievina, kiti gerbia ar gėrįsi, tretį... keikia. Net ir neįsivaizduojant, kokie iš jų daugiau teisūs, jau reikia pripažinti, kad tai yra populiarus asmuo.

P. J. Žiūrys, supažindindamas vakaro dalyvius su generolu P. Plechavičium, pažymėjo kad tai Lietuvos nepriklausomybės kovų savanoris No. 23. Iš tūkstančių lietuvių, tais laikais skubėjusių į kovą už Lietuvos laisvę, jis buvo iš eilės dvidešimtis trečias. "Jis buvo vienas iš pirmųjų tarp jų, kurie aukojosi už Lietuvos laisvę ne dolerius, o viską", — pabrėžė P. J. Žiūrys.

nėra kitos išeities, kaip tik pašalinti tą vyriausybę. Mums buvo gaila tų savanorių paaukotų gyvybių, jei jų didžioji aukštaip greit niekais nueity, ir dėl to mes tai padarėm".

Antras momentas, kurį gen. Plechavičius palietė, buvo Lietuvos nepriklausomybės netekimas 1940 metais be jokio pasipriešinimo. Jo nuomone, mirties aktas Lietuvos nepriklausomybei buvo pasirašytas jau 1939 metais Maskvoje, kada buvo sutikta įsileisti sovietų kariuomenės dalinius į Lietuvą. Didžiausia tragedija esanti tai, kad tą sutartį tarp kitų pasirašė ir kariuomenės vadas.

Tas faktas, kad kariuomenė neturėjo progos nei pradėti ginti Lietuvos nepriklausomybę, daugelio laikomas kariuomenės tragedija. Bet pirmoji eilė tai esanti Lietuvos politikos ir kariuomenės vadovybės tragedija.

Gal ne visi klausytojai galėjo tais klausimais susidaryti galutinę išvadą iš tų pareiškimų. Gal ne visi ir sutiktų su vienu ar kitais generolo Plechavičiaus tvirtinimais. Tačiau kalba klausytojams padarė įspūdį savo tiesumu ir atvirumu.

Antrasis gražus Lietuvos kariuomenės šventės atžymėjimas buvo penktadienį, lietuvių radijo programoj. Čia, po atitinkamo įvado, pasakoto paties pranešėjo J. P. Nasvyčio, iš plokštelės buvo perduota nepriklausomybės laikais buvusį iškilnių eiga prie Nežinomojo Kareivio kapo Kaune, Karo Muziejų. A. Mikulskio vadovaujamas vyrų nonetas padainavo kelias populiarias Lietuvos kariuomenės dainas.

To vakaro lietuviškoji radijo programa vėl buvo viena iš geriausių ir lietuvių tarpe ji su malonumu minima. Pasirodo, kad ją yra girdėję ir daugelis nelietuvių. Mat, laikraščiuose, kur nurodomos rinktinės radijo programos, tą dieną buvo rekomenduojama klausytis lietuvių radijo valandos. Atsiliepimai puikūs.

RADIJO ŽINIOS

50 metų nuo dr. Vincę Kudirkos mirties sukakties proga Lietuvių Radijo Valandėlė šį penktadienį rengia atitinkamą paminėjimą. Girdėsime ištraukų iš V. Kudirkos raštų, eilėraščių, paties V. Kudirkos komponuotų dainų ir kit.

Lietuviškos radijo valandėlės klausykite, kaip paprastai, penktadienį, 7 val. 30 min. vakaro, per radijo stotį WRSR, 1490 kc.

TREMTINIŲ DRAUGIJOS SUSIRINKIMAS

Sekmadienį, gruodžio 11 d., 11 val. prieš piet, Lietuvių Salėje, 6835 Superior Ave., šaukiamas Tremtinių D-jos susirinkimas. Visi tremtiniai, tiek nariai, tiek naujai atvykę, kviečiami dalyvauti. Valdyba

NAUJAKURIŲ SUSIPAŽINIMO POBUVIS

Church World Service organizaciją, viena iš savanoriškųjų agentūrų, besirūpinančių tremtinių imigracija, kitą šeštadienį, gruodžio 10 dieną, 7:30 v. v., rengia Clevelande gyvenantiems įvairių tautybių tremtiniams — naujakuriams susipažinimo pokalbį. Numatomi įvairūs atskirų tautybių meniniai pasirodymai, po to bendra vakarienė.

Pobūvis bus YWCA organizacijos namuose, 1710 Prospect Avenue.

DĖMESIO!

Pranešimas lietuviams II Pasaulinio Karo Veteranams

Did you ever give a thought about your future dependable income, which means your own and family's support for the rest of your life, Education is necessary to solve the problem.

Therefore, if you never thought or had the opportunity to receive the education on Custom Tailoring, you have now, Veterans of World War II — under G I Bill of rights Government Approved EVANS DESIGNING AND CUSTOM TAILORING SCHOOL, Will provide you with full training on custom tailoring and designing on Men and Women made to order clothes.

When you learn custom tailoring profession, you will be relieved from worry where the next job or position to look for, do not delay make your reservation for enrolment as early as possible while your eligibility from Navy or Military service available.

EVANS DESIGNING AND CUSTOM TAILORING SCHOOL
3970 E. 71 St., Cleveland 5, Ohio. Near Harvard Avenue.

DIDELIS VIENOS SEIMOS NAMAS

1504 E. 71st St., netoli nuo Wade Park
su dvigubu sklypu ir dirbtuve užpakaly, laisvas darbas.
\$8,500 LI 9216

Savings will always be important to the man who wants to look into the future with a feeling of security and personal independence!

Savers always welcome

Dalis Clevelando žinių
6-tame puslapyje

CLEVELAND NEWS KALEDŲ FONDO BOKSO RUNGTYNĖS

Rengia ED Bang, sporto redaktorius
gruodžio 6 d.

Šioms rungtynėms sudaryta geriausia programa. Dalyvauja buvęs vidutinio svorio pasaulio čempionas Rocky Graziano (paveikslas dešinė), kuris rungsis su Sonny Horne. Be to, bus Sandy Sandler, buvęs plunksnos svorio čempionas, su Orlando Zulueta; Dick Wagner su Chuck Hunter; Eddie Marotta su Lino Garcia, Cubos plunksnos svorio čempionu. Eddie šiuo metu yra naujo medžio globoje ir yra pakeitęs savo boksavimosi stilių, dabar žymiai agresyvesnis. Ed Bango programa jau visai sudaryta, išskyrus tik 4 rundų įžanginę kovą. Visos kitos kovos bus po 10 rundų. Bilietai parduodami Cleveland News, pas Richman Brothers ir Arena biliety kasoje, kur bus pačios rungtynės. Iš anksto bilietus galima užsakyti Bango darbo kambarėje News redakcijos namuose apsilankius asmeniškai arba telefonu PR 4800.

JONAS G. POLTER

Lietuvis
Namų Maliavotojas
Popieriuotojas

Apkainavimas ar patarimas reikale jūsų namo pagražinimo suteikiama nemokamai.

495 East 123rd St.
Telefonas: Pótomac 6899

'KAUNAS'

Batų taisymo dirbtuvė

1463 Addison Rd.
(Wade Park kampas)

Savininkas
Kazys Ivanauskas,
lietuvis — naujakuris

IŠTIKUS GAISRO NELAIMEI

Kada jūsų namai arba rądai tampa sunaikinti arba sugadinti ugnies, kreipkitės į P. J. KERSIS, dėl apkainavimo, ko visada reikalauja apdraudos kompanijos pirm, negu išmoka už nuostolius.

P. J. KERSIS
409-12 Society for Saving Bld.
Telef.: Main 1773.
Rezidencija: PENINSULA 2521

Nori pagražinti savo namus? Šauk—

K. ŠTAUPAS

Namų Dekoravimas
musų specialybė.

Kambarių Popieravimas
Namų Maliavojimas

16908 Endora Road
Telefonas:
KENmore 8794.
Cleveland, Ohio

LIETUVIŲ KLUBE

dabar yra įrengtas puikus televizijos priimtuvas. Nariai ir jų svečiai kviečiami apsilankyti ir pasigėrėti.

RKO Keith's 105th

Nuo lapkričio 30 iki gruodžio 6 "Story of Seabiscuit" su Shirley Temple ir Barry Fitzgerald.

Lankytės savo Klube!

Amerikos Lietuvių Piliėčių Klube penktadienio vakarais gausite skanių bulvinių blynų, šviežios žuvies, prie to visokių išsigėrimų. Klubo nariai prašomi dažniau prisiminti apie savo Klubą.

LIETUVIŲ SALE

Išnuomojama koncertams, šokiams, vestuvėms ir kitokiems parengimams. Iš anksto kreipkitės pas A. Šimkūną, Lietuvių Klube, 6835 Superior Ave.

KAS platina Dirvą — tas platina apšvieta.

P J KERSIS

609-12 Society for Savings Bldg.—Cleveland, Ohio

OFISO TELEF.: Main 1773. REZIDENCIJA: PENINSULA 2521
Norėdami pigiai pirkti namus mieste arba priemiesčiuose, kreipkitės į mane, gausia pigia kaina. Taipgi gausit patarnavimą įvairiose apdraudos-insurance reikaluose. Sutaissu paskolas pirm, morgečio. Patarnavimas ir išpildymas garantuojamas. Kreipkitės į mane telefonu arba asmeniškai.

STILIUM DAUG METŲ PRYSAKY... PUIKŲS

MONCRIEF'S NAUJI SILDYMO

PEČIAI '49 METAMS GAS-OIL-COAL

THE HENRY FURNACE CO., MEDINA, O.

Cleveland, Ohio

Taupyimas yra kelias į laimę

Taupyk šiandien — turėsi rytoj ar vėliau, reikalui atėjus.

Taupyk Lietuvių Banke, čia suma auga drauge su nuosimčiais.

Taupyimas Lietuvių Banke yra apsaugotas USA valdžios užtikrinimu per Federal Insurance Corp.

Taupyk šiandien, o neturėsi rūpesčio ateity.

THE SUPERIOR SAVINGS AND LOAN ASS'N.

6712 Superior Ave.

HE. 2498

I. J. SAMAS - JEWELER

Persikėlė į naują didesnę ir gražesnę krautuvę

7007 Superior Ave.

Greta Ezella Theatre

Dabar jau turime didesnę rinkinį Deimantų, Žiedų, Laikrodžių ir visokių graždaikčių, už nupigintą kainą.

Pilnai padengta apdrauda

UTah 1-4515

WM. DEBBS PAINTING CO.

Namų Pagražinimas iš Vidaus ir iš Lauko
7526 Star Avenue Cleveland 3, Ohio

LASNIK CAFE

Puiki, Moderniškai Įrengta Lietuviška Užėiga
6824 SUPERIOR AVE.

(šalia Dirvos Redakcijos)

Užkvičiame Lietuvius iš kitų miestų sustoti pas mus.
Kastantas ir Ona Lesnikauskai — Savininkai

Darom naujas

AUTO BATTERIES

Tiesiog iš Lietuvių dirbtuvės

Pigiau negu kitur

TAISO IR SENAS BATTERIES

Antanas Kirkilas ir Sunus
1019 Woodland Ave. Cleveland

Namų adresas: 7204 Donald Ave.

Telefonai:
EN 3844
MA 3359

JAKUBS & SON FUNERAL HOME

Lietuviška laidojimo įstaiga

Valdžios pripažinti laidojimo direktoriai:

Della E. Jakubs
William J. Jakubs

25 metai simpatingo ir rimto patarnavimo
6621 Edna Avenue ENdicott 1763

Wikelis Funeral Home

Valdžios pripažinta laidotuvių direktorė

Aldona Wikelis - Wirby

Pilnas laidotuvių patarnavimas

—HAMMOND VARGONAI PER SERMENIS—

6202 SUPERIOR AVE.

HEnderson 9292